

SKANDINAVIJA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2020.

ŠVEDSKA - OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

Uvodna napomena:

Pojavom pandemije bolesti COVID-19 tijekom prvog kvartala 2020. na globalnoj je razini došlo do iznimno snažnog poremećaja svih sfera društvenog i gospodarskog života te je turizam, u svim svojim pojavnim oblicima jedna od najsnažnije pogodenih djelatnosti, s neizvjesnim kratkoročnim i srednjoročnim perspektivama oporavka.

U takvom kontekstu, 2020. (vrlo vjerojatno i nekoliko narednih godina) donosi potpuni odmak od uobičajenih poslovnih okolnosti i obrazaca ponašanja na strani ponude i potražnje, tako da ranije ustanovljeni trendovi i prognoze temeljene na modelima izgrađenim u kontekstu stabilnih poslovnih odnosa doživljavaju korjenitu promjenu.

Imajući u vidu navedeno, standardni format profila tržišta u ovoj je godini promijenjen i prilagođen novonastalim okolnostima na način da su u odnosu na ranija izdanja redefinirana određena tematska poglavљa.

Kraljevina Švedska je po veličini četvrta zemlja u Evropi te zauzima jugoistočni dio Skandinavskog poluotoka. Na kopnu graniči s Norveškom na zapadu, s Finskom na sjeveroistoku, dok je s Danskom na jugozapadu spojena Oresundskim mostom. Valuta je švedska kruna, skraćeno SEK.

Političko uređenje

Naziv:

Kraljevina Švedska.

Parlament i vlada:

Koalicija Socialdemokraterna i Miljöpartiet.

Državni poglavar:

kralj Karl Gustav XVI.

Premijer:

Stefan Löfven, Socialdemokraterna.

Površina:

447.420 km².

Ima izrazito razvedenu obalu – Stockholmski arhipelag sastoјi se od 24.000 otoka, hridi i stijena.

Šume: 53% .

Planine: 11% .

Obradivog zemljišta: 8% .

Jezera i rijeke: 9%.

Najveći gradovi

Glavni grad:

Stockholm, 2.352.549 milijuna sa širom okolicom .

Ostali veći gradovi:

- Göteborg
- Malmö
- Uppsala

Stanovništvo

Ukupan broj stanovnika (podaci 30. 12. 2019, Statistikmyndigheten,SCB): 10.327.589.

Broj žena u ukupnom broju:

5.131.775.

Broj muškaraca u ukupnom broju:

5.195.814.

Dob	Žene	Muškarci
0-4	292.151	309.567
5-9	303.099	320.985
10-14	295.667	313.352
15-19	272.837	296.072
20-24	277.075	310.624
25-29	359.711	379.985
30-34	348.710	367.181
35-39	316.703	333.895
40-44	309.321	321.942
45-49	328.884	338.208
50-54	333.591	344.164
55-59	306.757	313.351
60-64	283.542	284.848
65-69	272.942	267.106
70-74	287.021	273.394
75-79	223.345	205.253
80-84	151.472	121.578
85-89	99.640	63.989

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Švedska je visokoindustrijalizirana zemlja, jedna od najbogatijih zemalja na svijetu. Privatne tvrtke smještene u Švedskoj čine čak 90 posto industrijske proizvodnje zemlje. S druge strane, proizvodnja usluga čini oko 70 posto BDP-a, poljoprivreda 2 posto te zapošljava 2 posto radne snage. Švedska ima nevjerovatno moderan distribucijski sustav, a trgovina (izvoz) koja se odvija s drugim europskim zemljama od velike je važnosti za zemlju. Njemačka je jedan od najvažnijih trgovinskih partnera.

Važni izvozni proizvodi za zemlju su elektronika, proizvodi od drva, papir, željezo, strojevi, čelik, telekomunikacijski proizvodi i cestovna vozila. U glavnom gradu Stockholm u nalazi se Stockholmska burza i sjedište nekoliko banaka te je riječ o vodećem je finansijskom središtu nordijske regije.

Izvor: <http://www.naringslivsforskning.se/sveriges-ekonomi.html>

Aktualno stanje BDP-a, usporedba s prethodnim godinama i prognoza za naredne godine; BDP po glavi stanovnika

Švedski bruto domaći proizvod u 2019. je iznosio 5.021 milijardu kruna. Za cijelu 2019. godinu rast je iznosio okvirno 1,3 posto. BDP per capita je u 2019. iznosio 488.500 SEK (= 47.022,81 eura). Tijekom drugog tromjesečja 2020. godine, BDP se smanjio za 8,3 posto u usporedbi s prethodnim tromjesečjem, što je povijesno velik pad.

Prognoze kretanja BDP-a – različiti analitički izvori						
	KI	RB	REG	SN	SB	SEB
2020.	-3,4	-3,6	-4,6	-4,4	-5,0	-3,8
2021.	3,6	3,7	4,1	3,2	3,2	4,2
2022.	3,3	3,7	3,8	3,0	3,5	3,1

Pandemija je dovela do vrlo naglog pada BDP-a u drugom kvartalu ove godine, ipak, tijekom trećeg tromjesečja potražnja je ponovno počela rasti. Prognoze govore kako će se BDP smanjiti između 3,5 i 4,5 posto tijekom 2021. godine, a za oporavak proizvodnje do razine prije krize trebat će više vremena.

Izvor: <https://www.ekonomifakta.se/>

Postotak nezaposlenosti u 2019., aktualno stanje u 2020. i procjena trenda						
	KI	RB	REG	SN	SB	SEB
2020.	8,7	8,6	9,0	8,7	8,9	9,0
2021.	9,1	9,2	9,5	9,5	9,5	9,6
2022.	7,9	8,4	8,1	8,6	8,8	8,4

Izvor: <https://www.ekonomifakta.se/>

Prognozirani očekuju da će se nezaposlenost ove godine povećati do razine od 9 posto te doseći do 9,5 posto sljedeće godine. Rast nezaposlenosti bio bi još veći bez mjera državne potpore, no negativna je posljedica rast javnog duga.

Prosječna plaća

U Švedskoj je prosječna plaća u 2019. iznosila 31.700 SEK bruto mjesечно. Bila je nešto viša u privatnom sektoru nego li kod javnih zaposlenika (500 SEK mjesечно). Prosječna plaća tijekom 2020. godine iznosila je 35.300 kruna (= 3.417,22 eura).

Stopa inflacije

Inflacija je u rujnu 2020. godine iznosila 0,3 posto. Posljednjih su godina inflatori pritisci bili niski i Riksbank je stoga provodila vrlo ekspanzivnu monetarnu politiku, što je izvršilo pritisak na krunu koja je posljednjih godina znatno oslabila. Kriza uvjetovana pandemijom otežava mjerjenje inflacije jer je potrošnja naglo pala.

Vanjskotrgovinska bilanca (aktualni podaci i trend)

Trgovinska bilanca Švedske je u suficitu od početka 1990-ih, a najvažnija tržišta za izvoz su Njemačka, Norveška, Kina i USA.

Izvor: <https://www.ekonomifakta.se/>

Utjecaj pandemije virusa COVID 19 na ekonomiju i društvo u 2020., očekivani utjecaj u 2021.

Covid-19 klasificiran je kao opasna bolest i uvedene su preventivne mjere kako bi se ograničilo širenje zaraze. Uz posljedice virusa na morbiditet i smrtnost, mjere pandemije i kontrole infekcije utječu na više aspekata društva. Prisutna je smanjena potražnja za robom i uslugama, što dovodi do tehnoloških viškova ili otkaza koji narušavaju egzistenciju pojedinaca. Zahtjevi za fizičkom distancicom tijekom radnog i slobodnog vremena mogli bi utjecati na naše mentalno zdravlje i životne navike, kratkoročno i dugoročno.

Istraživanja pokazuju da je velik dio švedskog stanovništva zabrinut zbog korona virusa. Starije ljude najviše brine vlastito zdravlje, dok se mladi češće brinu za zdravlje drugih. Među ispitanicima, većina vjeruje da će

pandemija utjecati na švedsko gospodarstvo, a mnogi očekuju utjecaj na osobne financije.

Sustav socijalne skrbi i napor države mogu pomoći u ublažavanju negativnih posljedica u slučaju društvenih kriza različitih vrsta, no pandemija će različito utjecati na različite dobne i socijalne skupine stanovništva.

(izvor: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/>).

Utjecaj globalnih gospodarskih kretanja na domicilno gospodarstvo

Od početka pandemije u Europi, mnoge zemlje su se odlučile za potpuno zatvaranje granica kako bi spriječile širenje infekcije, ali i na velika unutarnja ograničenja, što je utjecalo na razmjenu roba i usluga. Velike kompanije kao što su Volvo i Scania su se zbog toga odlučile na zatvaranje svojih tvornica u mnogim zemljama. Švedska je jako izvozno orijentirana te su događanja u ostalim zemljama, bez obzira na relativno liberalne mjere u vlastitoj državi, „lančano“ utjecale na ekonomiju te na odgađanje investicija zbog neizvjesnosti.

(izvor: <https://www.business-sweden.com/>).

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

Prikaz glavnih medija (TV, dnevni listovi, magazini) po segmentima (turistički, politički, sportski...)

Na TV tržištu dominiraju četiri dionika:

- Sveriges television (SVT1, SVT2, SVT24, Barn kanalen, Kunskapskanalen)
- Nordic Entertainment Group (TV3, TV6, TV8, TV10 itd.)
- TV4 gruppen (TV4, Sjuan, TV12)
- Discovery Networks Sverige (Kanal 5, Kanal 9, Kanal 11)

TV 4 je najveći komercijalni kanal i najveći konkurent švedskoj nacionalnoj televiziji SVT.

DNEVNE NOVINE - izraženo u tisućama

	Print	Digital	Ukupni neto d
Dagens Etc	55		
Dagens Industri	294	276	503
Dagens Nyheter	544	827	1152
SvD	358	502	735
Aftonbladet	415	3658	3769
Expressen	383	2735	2877
Göteborgs Posten	248	311	482
Sydsvenskan	160	245	351

Dnevni doseg (%) Udio gledatelja (%) Tjedni doseg(%)

	31,9	25,6	54,7
SVT1	15,5	6,4	34,8
TV3	8,4	4	21,9
TV4	28,8	23,7	50,8
Kanal 5	10	4,9	23,7
TV6	5,9	2,7	15,5
Sjuan	7,5	3,8	18,5
Kanal 11	3,5	1,5	8,1
TV4 Fakta	1,3	0,5	3,3
TV8	5,9	3,2	14,4
Kanal 9	4,6	2	12,3
Kunskapskanal	3,6	1,2	10
TV10	3,8	1,5	8,7

Izvor: <https://www.kantarsifo.se/>

Izvor: <https://mms.se/>

MAGAZINI - izraženo u tisućama

	Print	Digital	Ukupni neto doseg	Segment
Aftonbladet Nöjesblad	182			Zabava
Aftonbladet Resa	100			Putovanja
Allers	310			
Allt om Mat	336	412	683	Gastronomija
Allt om Resor	177	232	393	Putovanja
Allt om Trädgård	197	142	309	Vrt
Coop-mer smak	655			Gastronomija
Damernas värld	138	122	240	Moda i ljepota
Di Weekend	273			Financije
Hem&Hyra	305			Dom
Hemmets Journal	298			Dom
Må Bra	204	252	435	Zdravlje

Izvor: <https://www.kantarsifo.se>

PROFIL EMITIVNOGA TURISTIČKOG TRŽIŠTA U 2020. GODINI

Istraživanje koje je Agencija za civilnu zaštitu i planiranje u izvanrednim situacijama provela među stanovnicima početkom ljeta je pokazalo promjene u planiranju putovanja za 2020. godinu:

- 40 posto ispitanih izjavilo je da planiraju jedno ili više putovanja unutar Švedske, s dva sata putovanja ili više.
- 35 posto ispitanih planiralo je jedno ili više putovanja unutar Švedske, s vremenom putovanja manjim od dva sata.
- 25 posto je navelo da će ostati kod kuće tijekom cijelog ljeta.

Samo 2 posto je reklo da planiraju jedno ili više putovanja izvan nordijske regije. U „normalnim“ godinama 55% Švedana u dobi od 15-79 godina obavilo bi jedno ili više turističkih putovanja s noćenjima u srpnju. Tijekom ostalih mjeseci u godini brojke su na razini oko 30 posto (svaki Švedanin godišnje prosječno obavi dva putovanja u inozemstvo).

Izvor: <https://www.gp.se/>

Redoslijed omiljenih destinacija

Podaci iz 2019. prema Vagabonds Resebarometer:

	DESTINACIJA	UKUPAN BROJ PUTOVANJA
1.	Španjolska	1.827.000
2.	Danska	1.136.000
3.	Njemačka	899.000
4.	Grčka	676.000
5.	Italija	634.000
6.	Finska	633.000
7.	Velika Britanija	532.000
8.	Francuska	476.000
9.	Norveška	466.000
10.	USA	442.000

Izvor: <http://www.vagabond.se/>

Vrsta prijevoza koji su turisti preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor

U anketi koju je Nordic Bench proveo prije ljeta ove godine 89 posto Švedana navelo je kako će za putovanje na godišnji odmor najviše koristiti osobni automobil.

Tijekom 2019. godine odabir vrste prijevoza bio je sljedeći:

	VRSTA PRIJEVOZA	
1.	Zrakoplov	64%
2.	Osobni automobil	13%
3.	Autobus(organizirano)	5%
4.	Trajekti	5%
5.	Kruzeri	3%
6.	Vlak	3%
7.	Rent-a-car	2%
8.	Kamp kućice	1%

Izvor: <http://www.vagabond.se/>

Preferencije turista s obzirom na vrstu smještaja

Podaci za 2019. godinu bili su sljedeći:

	VRSTA SMJEŠTAJA	
1.	Hoteli, B&B, hosteli	56%
2.	Boravak kod prijatelja i rodbine	14%
3.	Iznajmljene kuće ili stanovi	12%
4.	Vlastiti stanovi ili kuće	5%
5.	Cruiser	4%
6.	Kamping	3%

Jedno od objašnjenja činjenice da čak 14 posto Švedana boravi kod rodbine ili prijatelja na odmoru u inozemstvu može biti i to da sve veći udio putovanja čine doseljeni građani koji koriste priliku da tijekom ljetnih praznika posjete svoje stare matične zemlje. Drugo objašnjenje je da sve više ljudi posjećuje roditelje, rodbinu ili prijatelje koji imaju apartman za odmor na Mediteranu, često u Španjolskoj.

Razrada tržišta s obzirom na motiv putovanja

1. Sunce i more	28%
2. Posjeta obitelji i prijateljima	28%
3. Posjet velikim gradovima	19%
4. Znamenitosti	10%
5. Kamping	9%
6. Aktivni godišnji odmor	8%

Prosječni budžet/potrošnja po putovanju

Prosječni budžet za putovanje u 2019. godini je iznosio 18-500 švedskih kruna (= 1.800 eura). Istraživanja pokazuju regionalne razlike – u sjevernoj Švedskoj se najmanje troši na ljetne praznike, s prosjekom od 13.000 kruna, dok regija Stockholm najviše troši, s nešto više od 22.700 kruna. Muškarci troše više - 19.300 kruna, u odnosu na nešto više od 17.700 kruna za žene. Prema istraživanju provedenom u lipnju 2020. planirani budžet za ljetovanje se smanjio na 13.500 švedskih kruna.

Izvor: <https://www.nordea.com/>

Pregled organizatora putovanja na tržištu

Vodeći turooperatori na tržištu:

1. TUI Nordic
2. Ving
3. Apollo

Resia Travel Group je u petom mjesecu 2020. zatražila bankrot te je dva mjeseca nakon toga zatražila rekonstrukciju poslovanja na sudu u Göteborgu. Ako rekonstrukcija uspije, Resia će se okrenuti samo prodavanju poslovnih putovanja.

Ostale značajnije agencije na tržištu:

- Adriatic Yachting
- Airtours
- Airtours
- Barnsarps Trafik
- Björcks Resor
- Croatia Yacht Club (Dream Yacht Charter)
- CE Travel AB
- County Travel
- Club Erik
- Escape Travel Sweden AB
- Favorit kultur och temaresor
- Frank Buss
- Friendly Travel AB
- Go Travel
- Grand Tours AB (Koncern: WE Travel Group)
- Hummingbird Lifestyle Travel
- HorseXplore AB (brand: InShape Travel)
- Hideaways Travel AB
- In Croatia Travel
- Interhome AB
- Jörns Resor
- KILROY Sweden AB
- Kroatien Specialisten
- Lime Travel AB (DER Touristik Nordic AB)
- MK Bussresor
- MinaResor AB
- Moments Travel Collection AB
- More Sailing
- Navigare Yachting AB
- NOVASOL AB
- Penguin Travel
- Poseidon Travel AB
- Prima Travel
- Ramkvilla Buss
- Resfeber (part of RESIA AB)
- Reseagenten i Stockholm AB
- Rese-Konsulterna
- ReseMakarn
- ReseSkaparna Event&Resor AB (Koncern: WE Travel Group)
- Resteamet Klippan

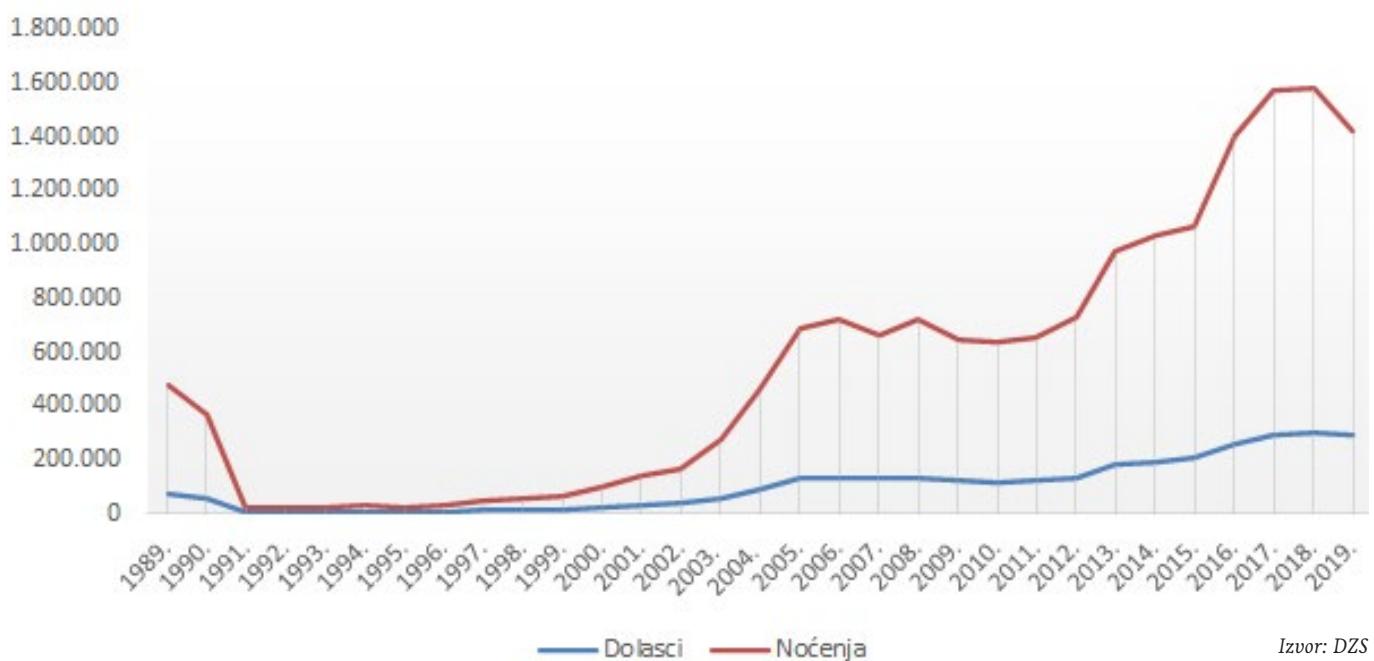
-
- Rolfs Flyg&Buss
  - Rosa Bussarna
  - Scandorama
  - Scuba Travel Scandinavien
  - Select Collection
  - SEMBO AB (Stena Line Travel Group AB)
  - Skaraborgs Resor
  - Smålandsbussen AB
  - Solresor i Sverige AB
  - SOLsemestra
  - Specialresor Unlimited AB
  - Sports International
  - Springtime Resor AB
  - Sunwaves Travel
  - Tjörnarps Buss
  - Trek-travel
  - Triangelresor AB
  - Wiresor
  - Yacht Charter Göteborg AB
  - Ölvermarks Holiday

DOPRINOS TRŽIŠTA UKUPNOM TURISTIČKOM REZULTATU HRVATSKE

ŠVEDSKA	Dolasci			Noćenja		
	apsol.	indeks	1989.=100	apsol.	indeks	1989.=100
1989.	70.668		100	478.427		100
1990.	56.512	80	80	364.928	76	76
1991.	4.530	8	6	23.450	6	5
1992.	4.275	94	6	19.800	84	4
1993.	6.198	145	9	23.519	119	5
1994.	8.906	144	13	31.994	136	7
1995.	6.108	69	9	22.351	70	5
1996.	8.000	131	11	29.000	130	6
1997.	10.790	135	15	45.124	156	9
1998.	12.756	118	18	53.923	119	11
1999.	13.893	109	20	65.750	122	14
2000.	21.070	152	30	101.507	154	21
2001.	27.248	129	39	140.137	138	29
2002.	34.619	127	49	166.087	119	35
2003.	53.211	154	75	270.660	163	57
2004.	87.750	165	124	457.317	169	96
2005.	127.387	145	180	690.014	151	144
2006.	130.291	102	184	719.217	104	150
2007.	127.531	98	180	663.821	92	139
2008.	134.409	105	190	722.392	109	151
2009.	122.982	91	174	644.104	89	135
2010.	118.682	97	168	637.408	99	133
2011.	122.454	103	173	652.363	102	136
2012.	135.363	111	192	730.219	112	153
2013.	178.340	132	252	971.808	133	203
2014.	192.001	108	272	1.031.000	106	215
2015.	203.660	106	288	1.070.137	104	224
2016.	256.384	126	363	1.405.252	131	294
2017.	294.281	115	416	1.571.052	112	328
2018.	297.081	101	420	1.583.018	101	331
2019.	289.699	98	410	1.425.862	90	298

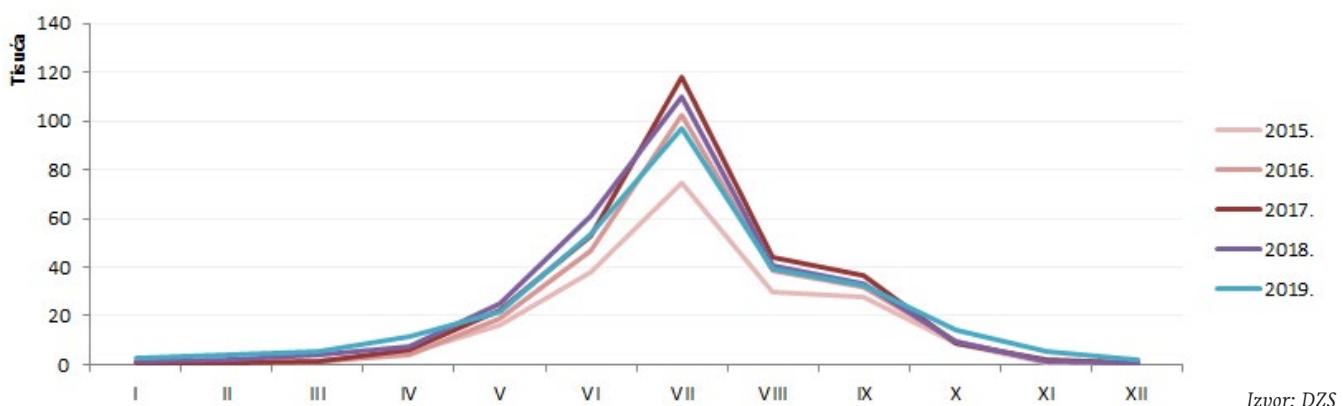
Izvor: DZS

Dolasci i noćenja švedskih turista, razdoblje 1989. - 2019.

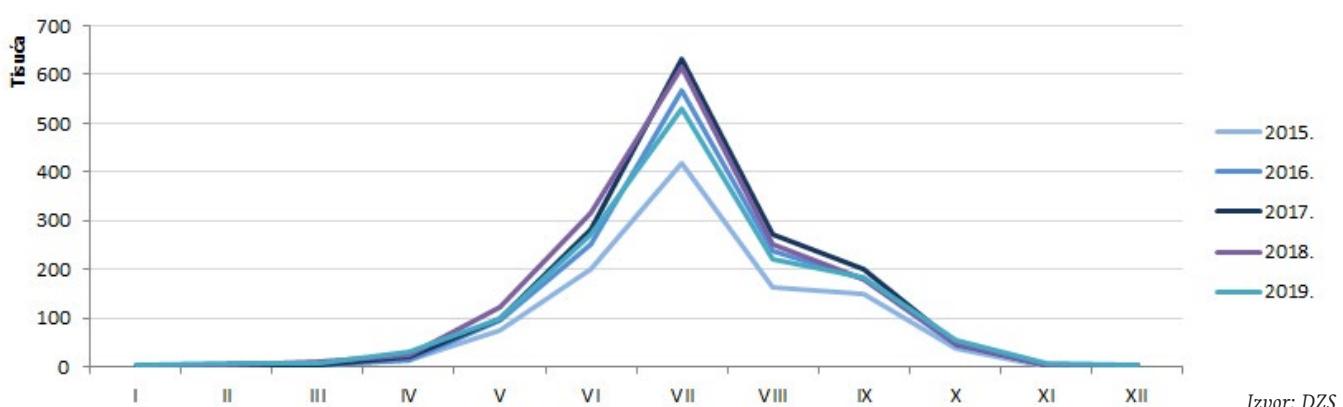
Izvor: DZS

Dolasci po mjesecima - Švedska

Izvor: DZS

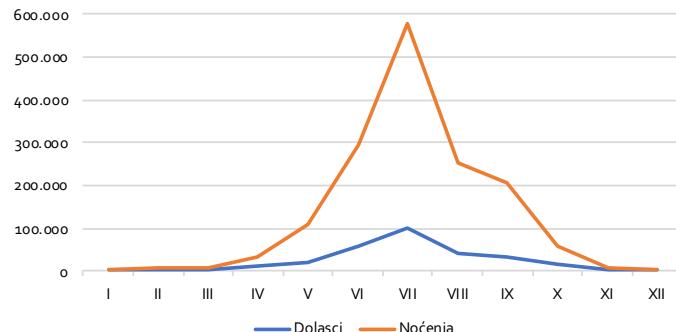
Noćenja po mjesecima - Švedska

Izvor: DZS

REZULTATI 2019. PREMA SUSTAVU eVisitor

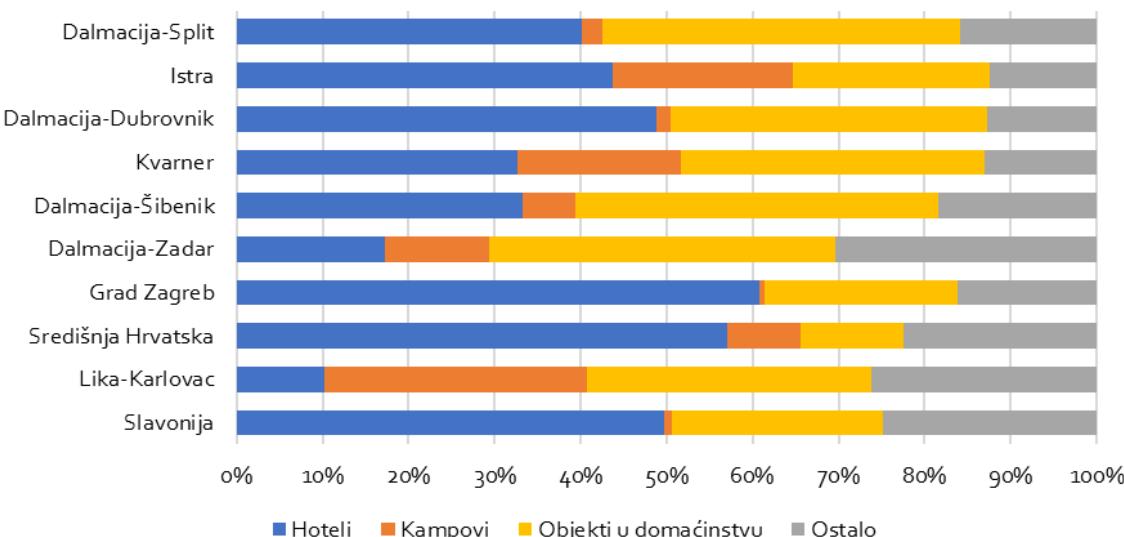
Dolasci i noćenja švedskih turista, 2019.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	137.772	765.921
Istra	41.048	247.570
Dalmacija-Dubrovnik	49.246	163.725
Kvarner	21.533	110.222
Dalmacija-Zadar	15.147	91.270
Dalmacija-Šibenik	11.898	74.427
Nautika	11.189	72.626
Grad Zagreb	9.017	19.266
Lika-Karlovac	5.174	16.921
Središnja Hrvatska	2.303	4.472
Slavonija	779	1.921
Ukupno	305.106	1.568.341

Noćenja švedskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2019.

Top deset gradova/općina po noćenjima

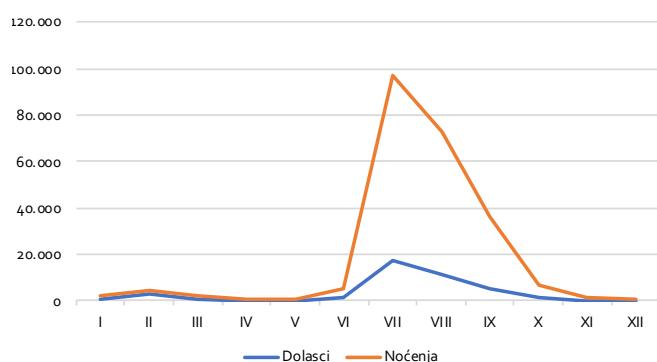
Grad općina	Noćenja
Makarska	120.801
Dubrovnik	97.215
Podgora	91.089
Split	83.843
Baška Voda	57.891
Supetar	49.683
Rovinj	49.293
Tučepi	43.454
Labin	42.143
Brela	40.360

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	1,7%	1,6%
6-11 godina	3,3%	3,1%
12-17 godina	3,6%	3,9%
18-24 godina	3,8%	4,4%
25-34 godina	6,5%	6,7%
35-44 godina	6,4%	6,6%
45-54 godina	8,5%	9,1%
55-64 godina	6,5%	7,0%
> 65 godina	8,4%	8,8%

REZULTATI 2020. PREMA SUSTAVU eVisitor

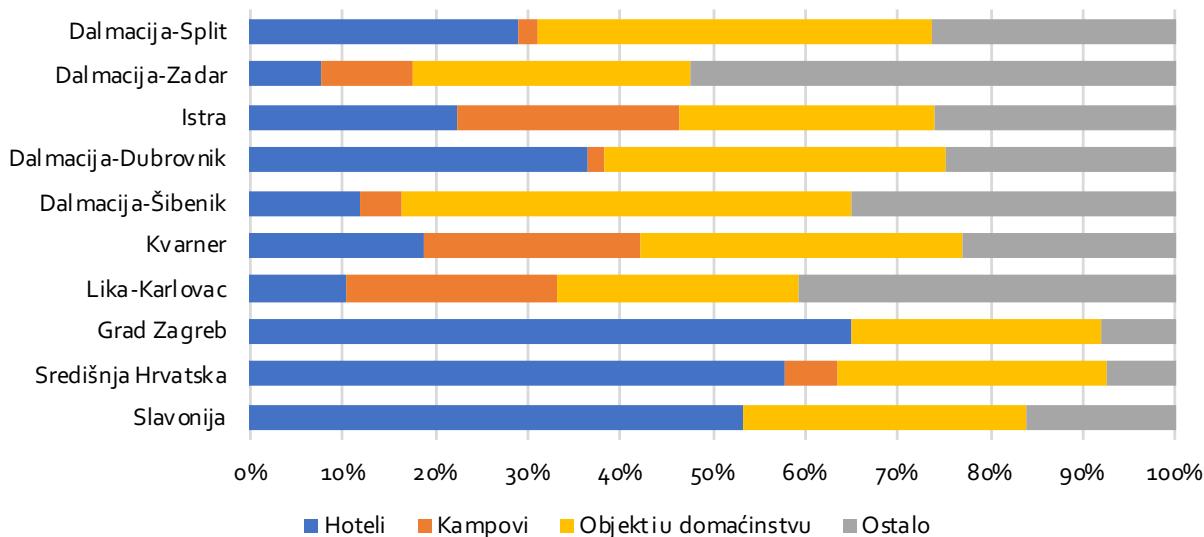
Dolasci i noćenja švedskih turista, 2020.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	19.797	117.819
Istra	3.607	22.789
Dalmacija-Dubrovnik	4.678	17.590
Nautika	2.377	17.266
Kvarner	2.874	16.740
Dalmacija-Zadar	1.631	13.660
Dalmacija-Šibenik	1.552	11.139
Grad Zagreb	2.614	6.091
Lika-Karlovac	861	3.769
Središnja Hrvatska	854	1.575
Slavonija	217	575
Ukupno	41.062	229.013

Noćenja švedskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2020.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad općina	Noćenja
Makarska	26.988
Split	17.330
Baška Voda	8.722
Dubrovnik	8.451
Supetar	7.784
Tučepi	7.775
Zagreb	6.091
Hvar	5.637
Podgora	4.936
Brela	4.783

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	2,2%	2,0%
6-11 godina	3,1%	3,0%
12-17 godina	3,5%	3,6%
18-24 godina	4,7%	4,9%
25-34 godina	10,3%	9,2%
35-44 godina	8,3%	7,1%
45-54 godina	9,9%	8,6%
55-64 godina	6,5%	5,2%
> 65 godina	4,2%	4,0%

Aktualni imidž Hrvatske

Aktualni image Hrvatske vrlo je pozitivan, nastavno na uspješno odraćenu sezonu visoki je stupanj zadovoljstva gostiju odmorom provedenim u Hrvatskoj uslijed trenutne epidemije.

Omjer između organiziranih i individualnih dolazaka u Hrvatsku u 2020.

Omjer se više okrenuo u korist individualnih gostiju, s obzirom na probleme u koje su veći broj agencija i TO ušli tijekom pandemijske krize.

Zastupljenost Hrvatske u programima organizatora putovanja u 2020.

Zastupljenost je bila solidna (imajući u vidu okolnosti) budući da je Hrvatska u jednom trenutku bila jedina država otvorena za goste s ovog područja, što su agencije i TO pokušali dodatno iskoristiti.

Rezultati organizatora putovanja u 2020. (programi za Hrvatsku)

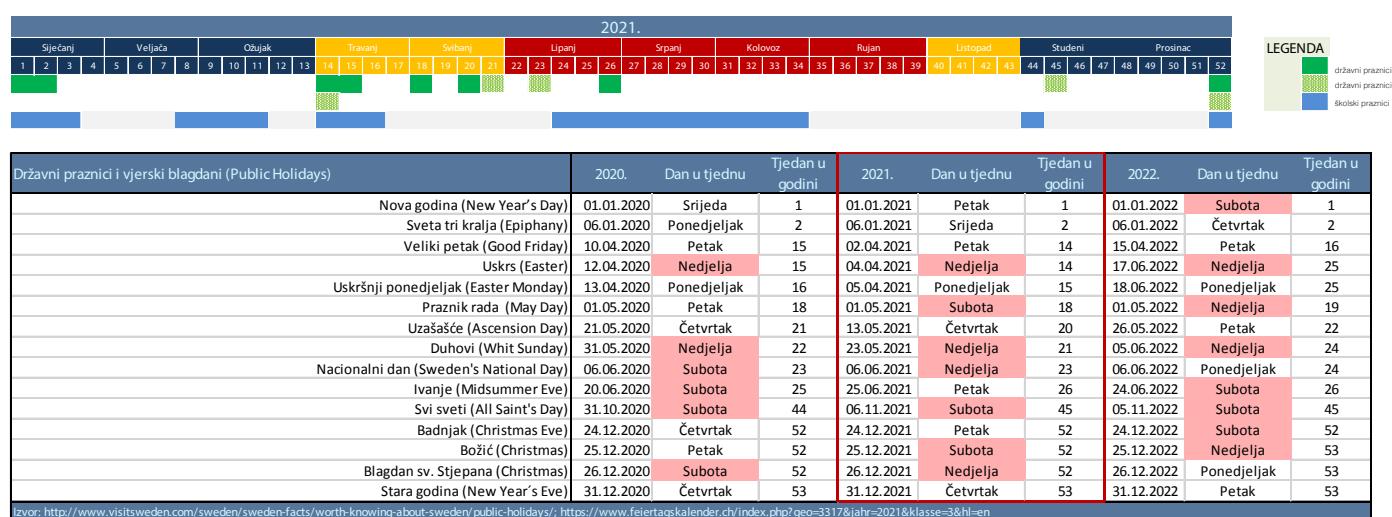
Rezultati su loši i uvjetovani u prvom redu kasnim „otvaranjem“ Švedske i Danske za putovanja (tek 01. 07.) i zatvorenosću Finske i Norveške de facto cijelo vrijeme.

TURISTIČKA SEZONA 2021. – OPĆI POKAZATELJI

Preliminarna procjena turističkog tržišta/ukupnih odlaza na godišnji odmor u inozemstvo u 2021.

Sezona će u prvom redu biti uvjetovana utjecajem nastavka pandemije bolesti COVID 19 na ponašanje potrošača na tržištu, generalno te s naglaskom na segment putovanja i turizma (u svim segmentima privatnih i poslovnih putovanja, prijevoza vezanog uz putovanja, smještajne objekte i sl.). Sve predmetne okolnosti utjecat će i na rezultat koji će na tržištu ostvariti hrvatske destinacije.

Kalendar praznika i blagdana

Školski praznici	2021. Početak	Kraj
Božićni praznici i Nova godina	18.12.2020	12.01.2021
Zimski praznici - 1 tjedan u razdoblju	15.02.2021	13.03.2021
Proljetni/Uskršnji praznici (1 tjedan u razdoblju)	29.03.2021	16.04.2021
Ljetni praznici - oko 10 tjedana	09.06.2021	17.08.2021
Jesenski praznici	25.10.2021	29.10.2021
Božićni praznici i Nova godina	17.12.2021	11.01.2022

Izvor: Eurydice

DANSKA - OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

Kraljevina Danska je najjužnija i površinski najmanja skandinavska zemlja. Sastoji se od poluotoka Jylland i 443 otoka, od kojih su 75 naseljena, a najveći su Sjælland i Fyn, dok se otok Bornholm nalazi istočno u Baltičkom moru. Danska na kopnu graniči samo s Njemačkom, a osim spomenutih otoka, politički joj pripadaju i Grenland te Farski otoci. Danska je najgušće naseljena nordijska zemlja.

Političko uređenje

Državno ustrojstvo:

Ustavna monarhija.

Državni poglavар:

Kraljica Margreta II.

Predsjednik vlade:

Mette Frederiksen, Socialdemokraterna.

Površina

Površina zemljišta:

42.962 km².

Obrađeno zemljište, nasadi i voćnjaci:

25 329 km².

Šuma i nasadi:

5.294 km².

Jezera i potoci:

671 km².

Glavni grad:

Kopenhagen (1.280.371 sa širom okolicom).

Ostali gradovi:

Århus, Odense.

Stanovništvo

Broj stanovnika:

5.825.337 (podaci iz 2020.).

Očekivani životni vijek:

83 godine za žene i 79 godina za muškarce.

Broj žena:

2.927.681.

Broj muškaraca:

2.897.656.

Dob	Broj
0-9	611.437
10-19	679.662
20-29	778.037
30-39	689.827
40-49	752.563
50-59	800.571
60-69	664.621
70-79	570.642
80-89	232.712
90-99	44.072
100-109	1.192
110	1

Izvor: <https://www.statistikbanken.dk/>

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Danska je jedna od najbogatijih zemalja na svijetu mjereno prema BDP-u po stanovniku. Budući da je dansko domaće tržište malo, a zemlji nedostaju sirovine za potrebe industrije, gospodarstvo se uglavnom temelji na vanjskoj trgovini, dobro obrazovanoj radnoj snazi, fleksibilnom tržištu rada i učinkovitoj fizičkoj i administrativnoj infrastrukturi koja čini Dansku privlačnom za život i investicije. Gotovo dvije trećine ukupne površine Danske čine obrađene površine, a poljoprivreda je dugo vremena bila osnova vanjske trgovine, koju sada čine industrija i uslužni sektor. Danska nema metala i ima relativno malo drugih sirovina u zemlji, ali izvan danske obale ima nafte i prirodnog plina. Od 1980. Danska ima višak u vanjskoj trgovinskoj bilanci. Većina danske trgovine odvija se s drugim zemljama EU-a i to najviše s Njemačkom, Švedskom i Ujedinjenim Kraljevstvom. Kao i ostale nordijske zemlje, Danska ima dobro razvijen sustav socijalne skrbi s dječjim doplatkom, roditeljskim dopustom, zdravstvenim osiguranjem, stambenim dodatkom, mirovinama, osiguranjem za slučaj nezaposlenosti, socijalnom pomoći i dr. Društveni izdaci odgovaraju otprilike trećini BDP-a zemlje.

Izvor: <https://www.nor.no>

Aktualno stanje BDP-a, usporedba s prethodnim godinama i prognoza za naredne godine; BDP po glavi stanovnika

BDP per capita za 2020. godinu iznosi 40.900 eura (rast od iznosio 2,8 posto). Tijekom drugog tromjesečja 2020. godine BDP se smanjio za 7,4 posto u odnosu na prvo tromjeseče, što je daleko najveći pad od početka sastavljanja tromjesečnih nacionalnih računa početkom 1990-ih.

Izvor: [https://www.dst.dk/da/](https://www.dst.dk/)

Postotak nezaposlenosti u 2019., aktualno stanje u 2020. i procjena trenda

U kolovozu 2020. je bilo 186.000 nezaposlenih u dobi od 15 do 74 godine, što odgovara vrijednosti od 6,1 posto radne snage. Tijekom 2019. godine nezaposlenost je iznosila 4,8 posto.

Izvor: <https://www.dst.dk/da/>

Prosječna plaća

Prosječna plaća u Danskoj iznosi 40.600 DKK (= 5.452,86 eura).

Stopa inflacije

Danska godišnja stopa inflacije porasla je na 0,6 posto u rujnu 2020. s 0,5 posto u prethodnom mjesecu, što je najviša vrijednost od veljače. Prognoze za 2021. godinu govore kako će stopa inflacije narasti na 1,2 posto

Izvor: <https://tradingeconomics.com/denmark/inflation-cpi>

Vanjskotrgovinska bilanca

Danska izvještava o stalnim trgovinskim viškovima od 1988. Na primjer u 2017. godini najveći trgovinski viškovi zabilježeni su sa SAD-om, Velikom Britanijom, Norveškom, Francuskom i Rusijom, dok su najveći trgovinski deficit zabilježeni s Njemačkom, Nizozemskom, Kinom i Švedskom. Danski trgovinski deficit naglo je opao na 2,9 milijardi DKK u kolovozu 2020., s 8 milijardi DKK u istom mjesecu godinu ranije, što je bio najmanji deficit u trgovini od travnja 2018. Izvoz je opao za 15,1 posto.

Izvor: <https://www.dst.dk/da/>

Utjecaj pandemije virusa COVID 19 na ekonomiju i društvo u 2020., očekivani utjecaj u 2021.

Dansko gospodarstvo trenutno pokazuje lagani oporavak. Sveukupno, očekuje se da će BDP pasti za 3 posto za cijelu 2020. godinu te odmah porasti već sljedeće godine. Nijedna zemlja nije izbjegla korona krizu, a teško su pogodjeni mnogi važni trgovinski partneri Danske, što bi moglo izvoz neko vrijeme zadržati na vrlo niskoj razini.

Do pandemijske krize Danska je ekonomija bila stabilna, a javne su financije bile uravnotežene. Potonje je značilo da su se „paketi pomoći“ za gospodarstvo mogu finansirati relativno bezbolno. Nije zanemariva niti činjenica da Danska ima manje osjetljiv izvoz, s naglaskom na lijekovima i vjetroturbinama, što pridonosi uvjerenju da će kriza biti kratkotrajna. Ipak, smanjenje gospodarske aktivnosti i strah od širenja zaraze značili su da

---

je ekomska aktivnost naglo pala, no dio „izgubljene“ potrošnje dijelom se povratio, između ostalog u malo-prodaji i prodaji automobila. Nezaposlenost se povećala unatoč sustavu naknada plaća.

Danska je izdvojila tri najvažnija čimbenika oporavka. Prvi je privatna potrošnja - potrošači se i dalje osjećaju nesigurno i odgađaju potrošnju. Drugi čimbenik je ovinsnost o stanju najvećih trgovinskih partnera, što utječe na radna mjesta povezana s izvozom. Treći faktor je pad specifičnih ekonomskih aktivnosti, kao što su poslovanje hotela, restorana i sl., a strah od novih valova zaraze može biti prepreka bržem oporavku gospodarstva (izvor: <https://www.al-bank.dk/>).

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

Prikaz glavnih medija (TV, dnevni listovi, magazini) po segmentima (turistički, politički, sportski...)

Najveći TV kanali u Danskoj su DR (Danmarks Radio) i TV2.

TV

TV KANAL	Gledanost
TV2	25,0%
DR1	24,2%
TV2 News	5,1%
TV2 Charlie	4,9%
DR2	4,4%
TV3	4,3%
Kanal 5	3,4%
DR K	3,0%
TV2 Sport	2,4%
TV2 Zulu	1,7%
TV2 Fri	1,6%

Izvor: <https://mediernesudvikling.slks.dk/>

DNEVNE NOVINE

NOVINE	Tjedna pokrivenost (u 1000)
B.T.	625
Politiken	556
Jyllands Posten	412
Berlingske	334
Ekstra Bladet	287
Borsen	246
Kristeligt Dagblad	216
Weekendavisen	199

Izvor: <https://mediernesudvikling.slks.dk/>

MAGAZINI

Magazini	Tjedni broj čitatelja (u 1000)	Segment
Billed Bladet	367	Zabava
Familie Journalen	316	Zabava
Se og HØr	297	Zabava
Ude og Hjemme	253	Zabava
Hjemmet	251	Dom
Søndag	222	Ljepota, zdravlje
Anders And & Co	209	Za djecu
Alt for damerne	182	Moda, lifestyle
Femina	156	Ljepota, moda
Her & Nu	151	Zabava
Hendes Verden	100	Moda, gastronomija
7 TV dage	57	TV vodič

Turistički magazin: Vagabond (zvor: <https://mediernesudvikling.slks.dk/>)

PROFIL EMITIVNOGA TURISTIČKOG TRŽIŠTA

Prije početka pandemije, 73 posto Danaca provelo bi jedan ili više odmora u Danskoj, dok je 59 posto odmor provelo u inozemstvu. 20 posto Danaca željelo je više i češće putovati. Mnogim Dancima putovanja su važan dio života i socijalne interakcije s obitelji i prijateljima. Među mlađom populacijom (18-29 godina), čak 63 posto ispitanika namjeravalo je odmor provesti u inozemstvu. Danci su 2019. godine ostvarili ukupno 6,5 milijuna dužih odmora u inozemstvu - najpopularnija je bila Španjolska, a potom slijede Njemačka, Italija i Grčka. Najpopularnija prekomorska odredišta bila su SAD i Tajland.

U istraživanju provedenom u lipnju 2020. čak 80 Danaca namjeravalo je odmor provesti u Danskoj, dok je cca. 16 posto kanilo putovati u inozemstvo.

Pije pandemije prosječni Danac potrošio je na godišnji odmor koji traje najmanje 4 dana 7.000 danskih kruna za godišnji odmor. Za domaće putovanje potrošio je 3.700 danskih kruna, a za inozemno putovanje 9.400 kruna. Skupina koja na putovanjima troši najviše su muškarci u dobi od 45 do 64 godine (prosječno 8.100 DKK, što je 14 posto više od žena iste dobi).

Izvor: <https://www.dst.dk/>, <https://www.danskerhverv.dk/>

Redoslijed omiljenih destinacija

Podaci iz 2019. godine:

1. Španjolska
2. Njemačka
3. Italija
4. Grčka
5. Norveška
6. Francuska
7. Švedska
8. Turska
9. SAD
10. Portugal

U istraživanju Visit Denmark (travanj 2020.) za 2020. godinu lista je bila sljedeća:

1. Španjolska 16%
2. Njemačka 15%
3. Grčka 14%
4. Francuska 11%
5. Švedska 10%
6. Italija 10%
7. Turska 9%
8. UK 8%
9. SAD 7%
10. Norveška 7%
11. Austrija 6%
12. Tajland 5%
13. Nizozemska 5%
14. Hrvatska 4%
15. Crna Gora 4%

Izvor: <https://www.dst.dk/>, <https://www.visitdenmark.dk/>

Vrsta prijevoza koji su turisti preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor

Podaci za 2019. godinu:

1. Zrakoplov 66%
2. Osobni automobil 22%
3. Autobus 4%
4. Vlak 2%
5. Kamp kućice 2%

Razrada tržišta s obzirom na motiv putovanja

Većina Danaca odlazi na odmor u Dansku i inozemstvo kako bi se opustila. Na drugom mjestu slijedi motiv novih iskustava/inspiracije.

Motiv putovanja (podaci za 2019.):

1. Opuštanje	49%
2. Nova iskustva	27%
3. Naučiti nešto novo	5%
4. Sigurna destinacija	32%
5. Lako dostupna destinacija	21%
6. Posjeta obiteljima i prijateljima	15%
7. Gostoljubivo stanovništvo u destinaciji	30%
8. Gastronomija	28%
9. Priroda, plaze	41%
10. Aktivnosti na odmoru	22%
11. Kultura, umjetnost	30%
12. Lokalna događanja i zabava	32%
13. Festivali, koncerti	4%

Izvor: <https://www.visitdenmark.dk/>

Preferencije turista s obzirom na vrstu smještaja

Među Dancima koji su svoj primarni odmor 2019. proveli u inozemstvu, više od polovice (54 posto) je boravilo u hotelu.

Vrsta smještaja:

1. Hotel	54%
2. Apartmani	12%
3. Kuće za odmor	10%
4. Kamp	6%
5. Ostalo	17%

Koji su način organiziranja odmora / bukiranja turisti preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor

Petina Danaca koji su otišli na odmor u inozemstvo koristila je internet portale za rezervacije. Inače, kao inspiraciju za odabir destinacije 35 posto Danaca oslanja se na prijašnja iskustva s destinacijom, dok kod 26 posto osobne preporuke puno znače kod odabira destinacije.

1. Internet	38%
2. Web stranice destinacije	15%
3. Online booking portal	20%

Izvor: <https://www.visitdenmark.dk/>

Pregled organizatora putovanja na tržištu

Vodeći turooperatori na tržištu su:

1. Spies - 268 228 organiziranih putovanja u 2019. godini u više od 60 zemalja
2. Apollo - 167 224 organizirana putovanja
3. TUI - 157 126 organiziranih putovanja
4. Bravo Tours/Sun Tours - 148 031 organiziranih putovanja
5. Sunweb - 104 523 organizirana putovanja.

Izvor: <https://travelmore.dk/danmarks-stoerste-charterbureauer/>

Ostali značajniji TO/TA:

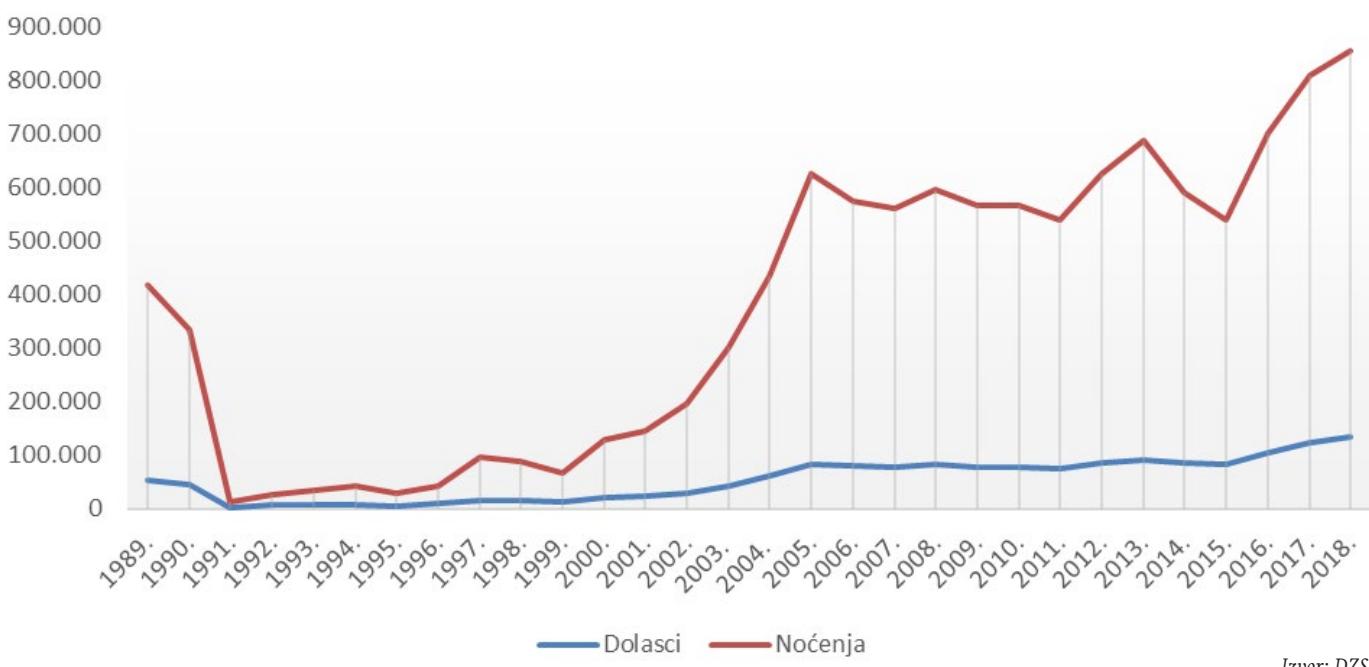
- Albatros Travel
- Best Travel
- Bravo Tours
- C&C Travel
- Cruise Market
- Culture Adventure
- Cruise Away
- Da Gama Travel
- DTF Travel
- FDM Travel
- Gislev Rejser
- Hideaways
- Jysk Rejsebureau
- Kilroy
- Kulturrejser Europa
- Nyhavn Rejser
- Primo Tours
- Profil Rejser
- Vitus Rejser
- Øster Lindet Rejser
- Århus Charter

DOPRINOS TRŽIŠTA U UKUPNOM TURISTIČKOM REZULTATU HRVATSKE

DANSKA	Dolasci			Noćenja		
	apsol.	indeks	1989.=100	apsol.	indeks	1989.=100
1989.	53.270		100	416.631		100
1990.	44.640	84	84	334.623	80	80
1991.	2.498	6	5	12.544	4	3
1992.	6.745	270	13	26.793	214	6
1993.	7.835	116	15	34.313	128	8
1994.	8.034	103	15	42.262	123	10
1995.	5.504	69	10	27.328	65	7
1996.	9.000	164	17	43.000	157	10
1997.	16.369	182	31	95.436	222	23
1998.	15.504	95	29	87.332	92	21
1999.	11.954	77	22	67.494	77	16
2000.	21.007	176	39	129.259	192	31
2001.	23.126	110	43	144.583	112	35
2002.	29.697	128	56	195.774	135	47
2003.	42.298	142	79	302.064	154	73
2004.	59.830	141	112	434.202	144	104
2005.	83.220	139	156	624.648	144	150
2006.	78.877	95	148	573.473	92	138
2007.	77.152	98	145	561.791	98	135
2008.	81.979	106	154	594.785	106	143
2009.	77.866	95	146	566.174	95	136
2010.	77.412	99	145	567.053	100	136
2011.	73.975	96	139	537.679	95	129
2012.	85.854	116	161	625.723	116	150
2013.	89.550	104	168	688.373	110	165
2014.	86.591	97	163	590.299	86	142
2015.	81.851	95	154	539.351	91	129
2016.	104.071	127	195	699.846	130	168
2017.	123.662	119	232	809.586	116	194
2018.	134.164	109	252	853.665	105	205
2019.	136.962	102	257	788.518	92	189

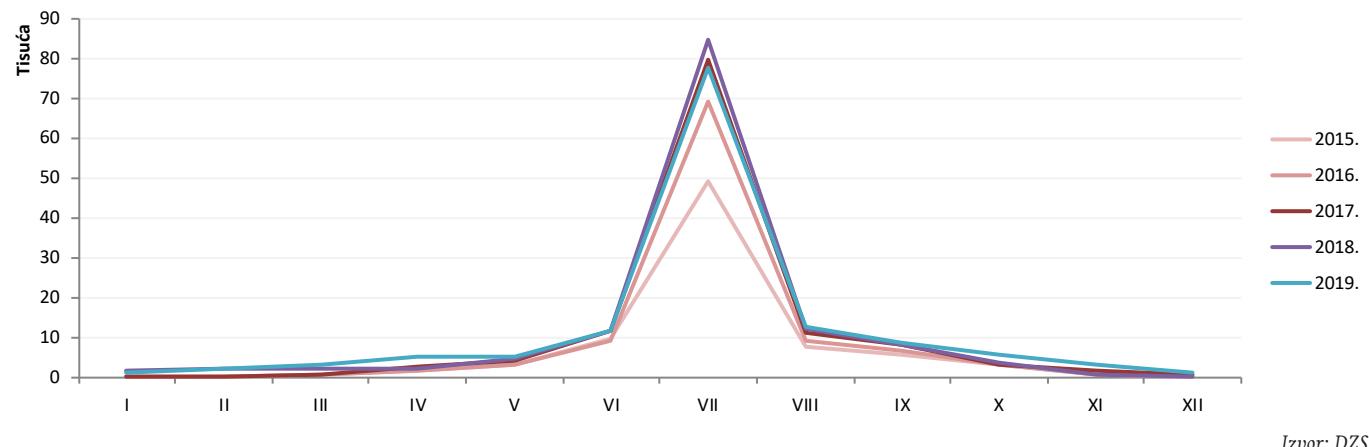
Izvor: DZS

Dolasci i noćenja danskih turista, razdoblje 1989. - 2019.

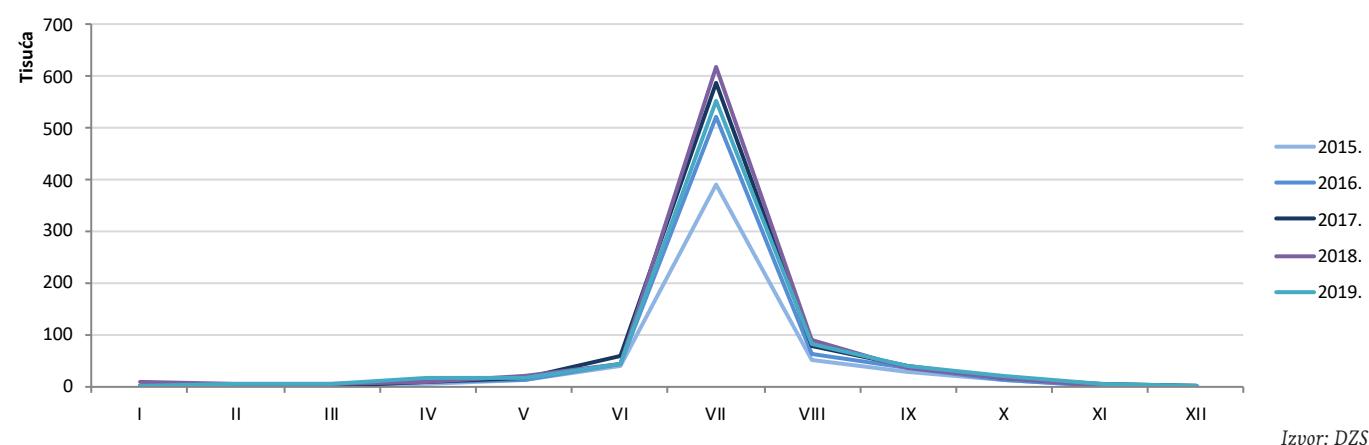
Izvor: DZS

Dolasci po mjesecima - Danska

Izvor: DZS

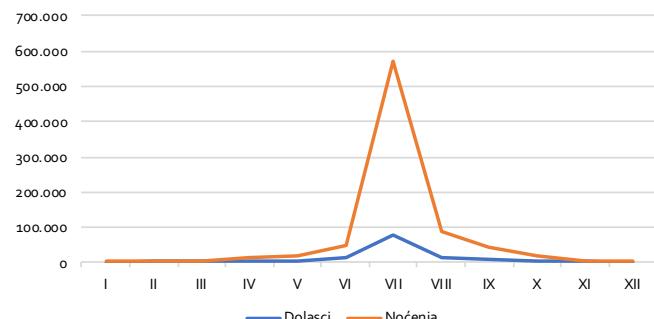
Noćenja po mjesecima - Danska

Izvor: DZS

REZULTATI 2019. PREMA SUSTAVU eVISITOR

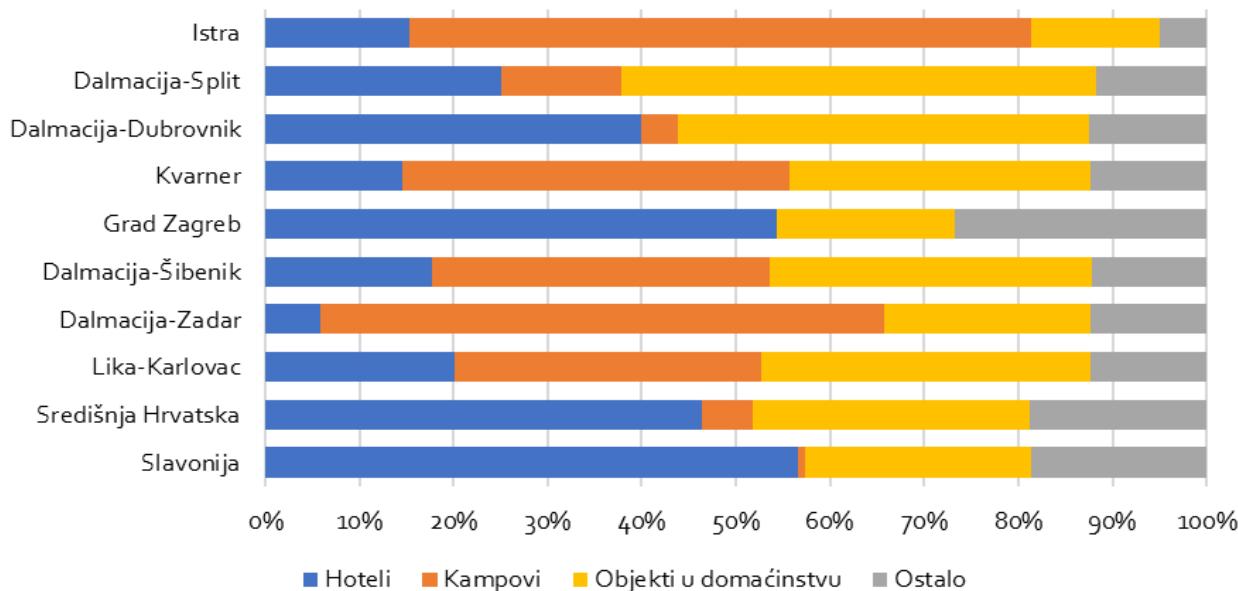
Dolasci i noćenja danskih turista, 2019.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Istra	43.203	351.423
Dalmacija-Split	33.776	175.564
Kvarner	12.088	75.250
Dalmacija-Dubrovnik	20.818	66.745
Dalmacija-Zadar	8.693	65.939
Dalmacija-Šibenik	5.136	30.806
Nautika	3.867	27.531
Lika-Karlovac	5.246	16.964
Grad Zagreb	6.962	15.137
Središnja Hrvatska	1.763	5.163
Slavonija	379	920
Ukupno	141.931	831.442

Noćenja danskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2019.

Top deset gradova/općina po noćenjima

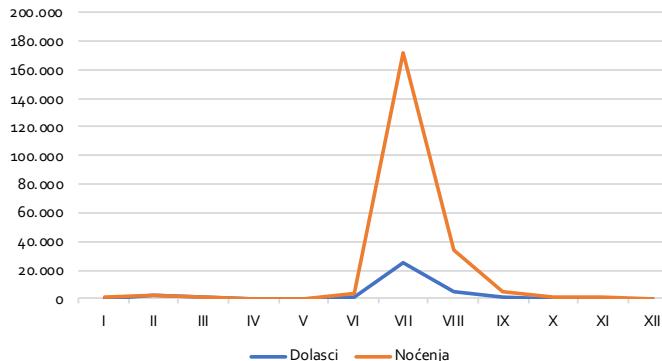
Grad općina	Noćenja
Tar	54.247
Fažana	41.447
Funtana	40.284
Rovinj	39.607
Dubrovnik	37.919
Split	35.883
Nin	32.665
Brtonigla	26.847
Vrsar	21.708
Seget	20.659

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	2,1%	1,9%
6-11 godina	4,6%	4,3%
12-17 godina	5,3%	5,5%
18-24 godina	4,5%	5,2%
25-34 godina	5,4%	5,1%
35-44 godina	6,7%	6,6%
45-54 godina	8,5%	7,5%
55-64 godina	5,9%	5,5%
> 65 godina	7,9%	7,6%

REZULTATI 2020. PREMA SUSTAVU eVISITOR

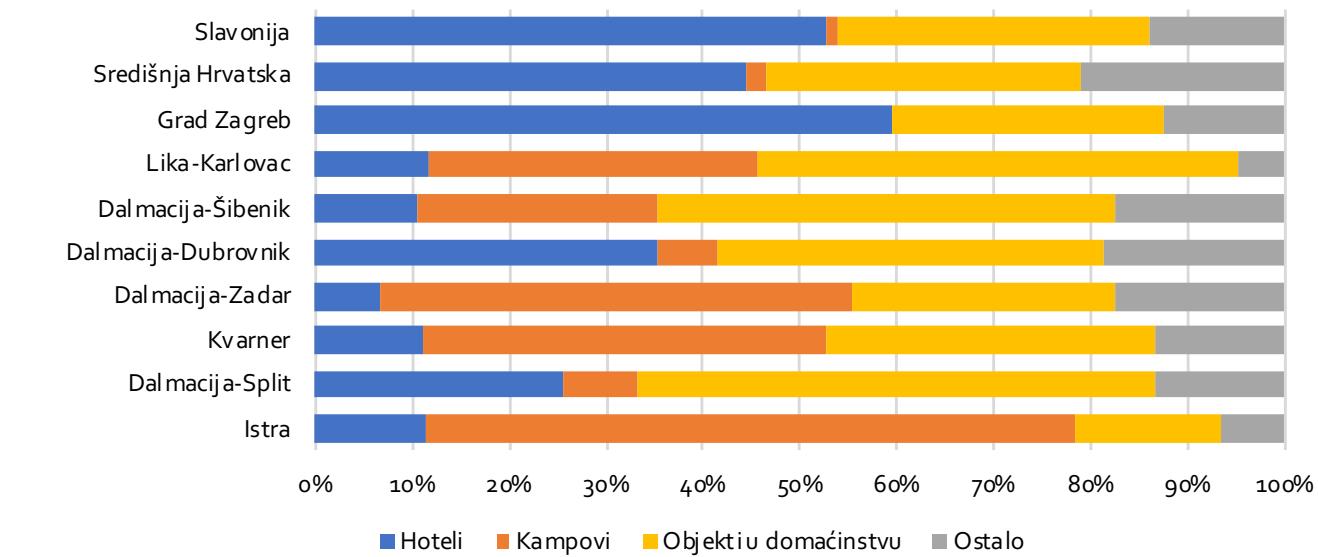
Dolasci i noćenja danskih turista, 2020.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Istra	12.919	102.533
Dalmacija-Split	8.212	44.841
Kvarner	3.523	23.128
Dalmacija-Zadar	2.292	17.357
Dalmacija-Dubrovnik	3.235	12.313
Nautika	946	7.366
Dalmacija-Šibenik	970	6.600
Lika-Karlovac	1.168	3.784
Grad Zagreb	1.449	3.109
Središnja Hrvatska	526	1.620
Slavonija	98	306
Ukupno	35.338	222.957

Noćenja danskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2020.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad općina	Noćenja
Tar	18.253
Funtana	12.435
Fažana	11.504
Split	11.169
Brtonigla	9.874
Rovinj	8.449
Nin	7.787
Medulin	7.051
Dubrovnik	6.188
Vrsar	6.095

Dolasci po dobi i spolu

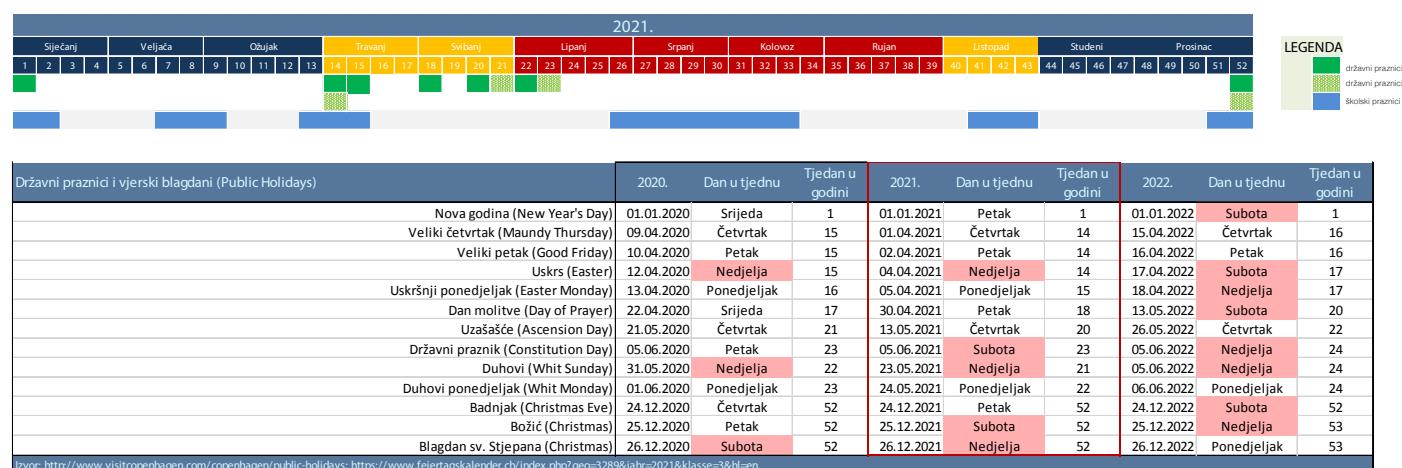
	muškarci	žene
0-5 godina	2,8%	2,5%
6-11 godina	5,6%	5,0%
12-17 godina	5,7%	6,1%
18-24 godina	4,8%	5,2%
25-34 godina	7,6%	6,9%
35-44 godina	8,5%	7,9%
45-54 godina	9,9%	7,3%
55-64 godina	4,9%	3,5%
> 65 godina	3,0%	2,7%

TURISTIČKA SEZONA 2021. – OPĆI POKAZATELJI

Preliminarna procjena turističkog tržišta/ukupnih odlazaka na godišnji odmor u inozemstvo u 2021.

Sezona će u prvom redu biti uvjetovana utjecajem nastavka pandemije bolesti COVID 19 na ponašanje potrošača na tržištu, generalno te s naglaskom na segment putovanja i turizma (u svim segmentima privatnih i poslovnih putovanja, prijevoza vezanog uz putovanja, smještajne objekte i sl.). Sve predmetne okolnosti utjecat će i na rezultat koji će na tržištu ostvariti hrvatske destinacije.

Kalendar praznika i blagdana

Školski praznici	2021.	
	Početak	Kraj
Božićni praznici i Nova godina	19.12.2020	03.01.2021
Zimski praznici	13.02.2021	21.02.2021
Proljetni/Uskršnji praznici	27.03.2021	05.04.2021
Ljetni praznici	26.06.2021	08.08.2021
Jesenski praznici	09.10.2021	17.10.2021
Božićni praznici	18.12.2021	02.01.2022

Izvor: Eurydice

NORVEŠKA - OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

Kraljevina Norveška nalazi se na Skandinavskom poluotoku, a osim Švedske Norveška graniči s Finskom i Rusijom na najsjevernijem dijelu. Norveškom dominiraju planinski lanci s dolinama i visoravnima, dok obalu karakteriziraju brojni fjordovi.

Političko uređenje:

Ustavna monarhija.

Premijer:

Erna Solberg (od 2013.godine),
Konzervativna stranka Høyre.

Poglavar države:

Kralj Harald V.

Površina:

323 781 km².

Dužina obale iznosi 28 953 km. Udio obradive površine je 2,2 posto dok površina zemljišta sa šumom iznosi 27,8 posto.

Najveći gradovi

Oslo (glavni grad): 1.041.000 stanovnika (Oslo kommun).

Ostali veći gradovi su
Bergen,
Trondheim,
Tromsö,
Stavanger i
Kristiansand.

Stanovništvo

(prema dobi, spolu)

Ukupno stanovnika:

5.374.807 (podaci iz 2020.).

Žene:

2.383.632.

Muškarci:

2.379.432.

Očekivani životni vijek godine:

Muškarci 80 godina

Žene 84,4 godine.

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Norveška je jedna od najbogatijih zemalja na svijetu te općenito ima visok životni standard stanovništva. Oko-snica gospodarstva je unosno vađenje nafte i prirodnog plina, u kombinaciji s ribarstvom, brodarstvom i turizmom. Od 1990-ih, Norveška je država uštedjela ogromne svote za buduće potrebe. Novac je iskorišten kako bi se izbjegli negativni učinci pada svjetske ekonomije na norveško gospodarstvo. Planinski krajolik i hladna klima otežali su poljoprivrednu u Norveškoj. Obraduje se manje od tri posto površine zemlje.

Aktualno stanje BDP-a, usporedba s prethodnim godinama i prognoza za naredne godine; BDP po glavi stanovnika

Norveški je BDP pao za 5,1 posto tijekom drugog tromjesečja 2020. godine, u usporedbi s prethodnim tromjesečjem.

	2019.	2020.	2021.	2022.
BDP	1,2	-2,9	4,3	3,6

BDP po glavi stanovnika u 2019. godini je iznosio 663.693 NOK (= 60.328,30 eura).

Izvor: <https://www.ssb.no/>

Postotak nezaposlenosti u 2019., aktualno stanje u 2020. i procjena trenda

Krajem rujna 2020. u zemlji je registrirano 105.300 nezaposlenih, što je 3,7 posto norveške radne snage. Stopa je niza od očekivane jer su analitičari očekivali prosječnu stopu nezaposlenosti od 4-5 posto.

	2019.	2020.	2021.	2022.
STOPA NEZAPOSLENOSTI	3,7	5,1	4,5	4,3

Prosječna plaća

Plaće u Norveškoj porasle su na 49.430 NOK / mjesечно (= 4.493,08 eura) u drugom tromjesečju 2020., s razine od 48.730 NOK / mjesечно u prvom tromjesečju 2020. Prosječna mjesecačna plaća za 2019. iznosila je 47.290 NOK (= 4.298,56 eura) te je narasla za 3,7 posto u odnosu na 2018. godinu.

Izvor: <https://www.ssb.no/>

Stopa inflacije

Norveška godišnja stopa inflacije porasla je na 1,6 posto u rujnu 2020., s 1,7 posto u prethodnom mjesecu (ispod tržišnih očekivanja od 2 posto).

	2019.	2020.	2021.	2022.
STOPA INFLACIJE	2,2	1,2	3,2	1,9

Vanjskotrgovinska bilanca

Norveška trgovinska bilanca snažno ovisi o razvoju proizvodnje sirove nafte i prirodnog plina u zemlji, sve od početka 1980-ih. Najvažniji trgovinski partneri su: Švedska, Njemačka, Nizozemska, USA i Kina. Trgovinski deficit Norveške naglo se povećao na 8 milijardi norveških kruna u rujnu 2020., s 1,3 milijarde norveških kruna u istom mjesecu godinu ranije.

Utjecaj globalnih gospodarskih kretanja na domaćino gospodarstvo

Nakon Brexita Norveška se našla u nešto kompleksnijoj situaciji. Otrprilike 20 posto norveškog izvoza robe i usluga otpada na britansko tržište, što je posebno važno za naftnu industriju, industriju dobavljača i morsku hranu. Većina većih norveških tvrtki na ovaj je ili onaj način osnovana u Velikoj Britaniji.

Izvor: <https://www.nbo.no/>

Utjecaj pandemije virusa COVID 19 na ekonomiju i društvo u 2020., očekivani utjecaj u 2021.

Izbijanje korona virusa značajno je utjecalo na brojne segmente norveškog gospodarstva, poput zrakoplovstva i turizma. Kao posljedica oslabljene potražnje, cijena norveškog najvažnijeg izvoznog proizvoda, nafte i plina, znatno je pala. Pad cijena nafte i plina smanjuje profitabilnost naftne industrije i ima negativan utjecaj na ulaganja i naftni izvoz.

Gubitak potražnje utječe na niz industrija. Mnoge tvrtke dijele otkaze i proglašavaju tehnološke viškove, uz rizik od zatvaranja i bankrota. NHO procjenjuje gospodarski gubitak na godišnjoj razini od gotovo 280 milijardi kruna, što je ekvivalentno 1,1 milijardi kruna po radnom danu. Dugotrajno zatvaranje škola moglo bi imati posljedice na kvalitetu obrazovanja i dinamiku polaganja ispita studenata, a najveći teret podnose obitelji koje već imaju različitih poteškoća kao što su niski prihodi, obiteljima s nasiljem i obitelji u kojima skrb djece uglavnom slabo funkcioniра. Promjene utječu i na javno zdravstvo. Mnogi su posebno zabrinuti zbog obitelji i prijatelja u rizičnoj skupini, ili podnose da budu socijalno izolirani. Mjere ograničenja aktivnosti rezultiraju smanjenom tjelesnom aktivnošću, promjenom prehrane i navika konzumacije alkohola.

Izvor: <https://www.helsedirektoratet.no/>

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

Prikaz glavnih medija

TV

TV KANAL	Gledanost
NRK1	31,9
TV2	18,7
TVN	5,6
NRK2	5,3
TV3	4,2
TV2 Nyhet	3,5
NRK3	2,2

Izvor: <http://medienorge.uib.no/>

DNEVNE NOVINE

Službena tiraža u prvoj polovici 2020. (klasični i digitalni):

NOVINE	TIRAŽA
Aftenposten	247.840
VG+	203.100
Adresseavisen	71.138
Bergens Tidende	83.217
Stavanger Aftenblad	62.609
Dagbladet Pluss	71.604
Dagbladet	32.584
Klassekampen	30.434
Morgenbladet	28.408

Izvor: <https://journalisten.no/>

MAGAZINI

Podaci za 2019. godinu:

Magazini	Tjedni broj čitatelja (u 1000)	Segment
Illustrert Viten-skap	385	Znanstveni časopis
Se og Hör Tirsdag	299	Zabava
Hjemmet	285	Dom
Aftenposten Hi-story	264	Politika, povijest
Aftenposten Inn-sikt	219	Politika, društvo
Bo Bedre	211	Dom, dizajn
På TV	208	TV vodič
Bonytt	204	Dom, dizajn
Vi over 60	192	Za seniore
Familien	173	Recepti, dom, vrt
Her&Nå	172	Zabava
7 TV dage	57	TV vodič

Izvor: <http://medienorge.uib.no/>

PROFIL EMITIVNOGA TURISTIČKOG TRŽIŠTA

Generalni osvrt na stanje na emitivnom turističkom tržištu

U anketi provedenoj u svibnju i lipnju 2020. godine Norvežani su u većoj mjeri planirali otići na odmor, no većina ih se izjasnila kako će ljetovati u Norveškoj. Mediji i turistička industrija brzo su započeli s marketingom Norveške što je uvelike doprinijelo najnovijim rezultatima koji pokazuju da su Norvežani stekli pozitivniji stav prema odmoru u vlastitoj zemlji. Devet od deset Norvežana odlučilo je putovati vlastitim automobilom. 14 posto ispitanika izjavilo je kako ne žele ići na godišnji odmor zbog straha od pandemije. 48 posto je reklo kako će na odluku o odlasku na godišnji odmor utjecati preporuke Zavoda za javno zdravstvo, dok je 31 posto navelo kako će finansijska situacija biti presudna. Svaki peti Norvežanin smatra da će kriza negativno utjecati na budući standard te su ovog ljeta manje trošili na odmor. Na pitanja o putovanju u inozemstvo 38 posto je izjavilo da su zabrinuti zbog karantene i mogućnosti zaraze na godišnjem odmoru. Međutim, 55 posto je izrazilo želju za putovanjem u inozemstvo kada se granice otvore.

Izvor: <https://www.ssb.no/>, <https://business.visitnorway.com/>

Ukupan broj stanovnika koji su tijekom 2020. odlazili na odmor

Norvežani su tijekom 2019. ostvarili 18,5 milijuna putovanja, od čega 7,4 milijuna u inozemstvu.

U drugom kvartalu 2020. godine 1,45 milijuna Norvežana provelo je godišnji odmor unutar zemlje, dok ih je 60.000 odmor provelo u inozemstvu. Gotovo devet od deset putovanja u drugom tromjesečju realizirano je unutar vlastite zemlje. Broj putovanja u inozemstvo smanjen je zaviše od 90 %.

Izvor: <https://www.ssb.no/>

Redoslijed omiljenih destinacija

Prema podacima iz 2019. godine Norvežani su najviše putovali na putovanja u Švedsku (1,6 milijuna odmora), Španjolsku (1,1 milijun odmora) i Dansku (0,8 milijuna odmora).

Za razliku od 2019. godine, Španjolska i Italija se nisu našle na listi omiljenih destinacija početkom ljeta 2020.

Danska i Poljska našle su se na vrhu „top liste“, a posjete obitelji i prijateljima ove godine čine veći udio u putovanjima nego li u standardnoj ljetnoj sezoni.

1. Danska	37%
2. Poljska	24%
3. UK	3,5%
4. Tajland	2,2%
5. Grčka	2,1%
6. Mađarska	1,5%
7. Švedska	1,1%
8. Francuska	1,0%
9. Austrija	1,0%
10. Finska	0,9%

Podaci za drugi kvartal 2020. godine:

Napomena: Statistički zavod navodi brojke samo za tradicionalno najznačajnija tržišta za odmor.

Izvor: <https://www.ssb.no/reise>

DESTINACIJA PUTOVANJA	OSTVARENI BROJ
1. Danska	23.000
2. Švedska	14.000
3. Francuska	n/a
4. Španjolska	4.000
5. UK	5.000
6. Njemačka	n/a

Vrsta prijevoza koji su turisti preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor

Budući da su letovi najčešće korišteno prijevozno sredstvo za odmor u inozemstvu, broj putovanja zrakoplovom ukupno se povećava. Dok je 2018. zrakoplovom obavljen 9,3 milijuna putovanja, taj se broj prošle godine povećao na 9,8 milijuna.

Podaci za drugi kvartal 2020. godine izraženi u ukupnom broju putovanja određenim prijevoznim sredstvom:

Generalni osvrt na stanje na emitivnom turističkom tržištu

U anketi provedenoj u svibnju i lipnju 2020. godine Norvežani su u većoj mjeri planirali otići na odmor, no većina ih se izjasnila kako će ljetovati u Norveškoj. Mediji i turistička industrija brzo su započeli s marketingom Norveške što je uvelike doprinijelo najnovijim rezultatima koji pokazuju da su Norvežani stekli pozitivniji stav prema odmoru u vlastitoj zemlji. Devet od deset Norvežana odlučilo je putovati vlastitim automobilom. 14 posto ispitanika izjavilo je kako ne žele ići na godišnji odmor zbog straha od pandemije. 48 posto je reklo kako će na odluku o odlasku na godišnji odmor utjecati preporuke Zavoda za javno zdravstvo, dok je 31 posto navelo kako će

VRSTA SMJEŠTAJA (podaci za 2019. godinu):

1. Hotel	35%
2. Vikendice	10%
3. Hosteli	2%
4. Kamp	10%
5. Apartmani	1%

financijska situacija biti presudna. Svaki peti Norvežanin smatra da će kriza negativno utjecati na budući standard te su ovog ljeta manje trošili na odmor. Na pitanja o putovanju u inozemstvo 38 posto je izjavilo da su zabrinuti zbog karantene i mogućnosti zaraze na godišnjem odmoru. Međutim, 55 posto je izrazilo želju za putovanjem u inozemstvo kada se granice otvore.

Izvor: <https://www.ssb.no/>, <https://business.visitnorway.com/>

Ukupan broj stanovnika koji su tijekom 2020. oputovali na odmor

Norvežani su tijekom 2019. ostvarili 18,5 milijuna putovanja, od čega 7,4 milijuna u inozemstvu.

U drugom kvartalu 2020. godine 1,45 milijuna Norvežana provelo je godišnji odmor unutar zemlje, dok ih je 60.000 odmor provelo u inozemstvu. Gotovo devet od deset putovanja u drugom tromjesečju realizirano je unutar vlastite zemlje. Broj putovanja u inozemstvo smanjen je zaviše od 90 %.

Izvor: <https://www.ssb.no/>

Redoslijed omiljenih destinacija

Prema podacima iz 2019. godine Norvežani su najviše putovali na putovanja u Švedsku (1,6 milijuna odmora), Španjolsku (1,1 milijun odmora) i Dansku (0,8 milijuna odmora).

Za razliku od 2019. godine, Španjolska i Italija se nisu našle na listi omiljenih destinacija početkom ljeta 2020. Danska i Poljska našle su se na vrhu „top liste“, a posjete obitelji i prijateljima ove godine čine veći udio u putovanjima nego li u standardnoj ljetnoj sezoni.

1. Danska	37%
2. Poljska	24%
3. UK	3,5%
4. Tajland	2,2%
5. Grčka	2,1%
6. Mađarska	1,5%
7. Švedska	1,1%

Ostali dionici:

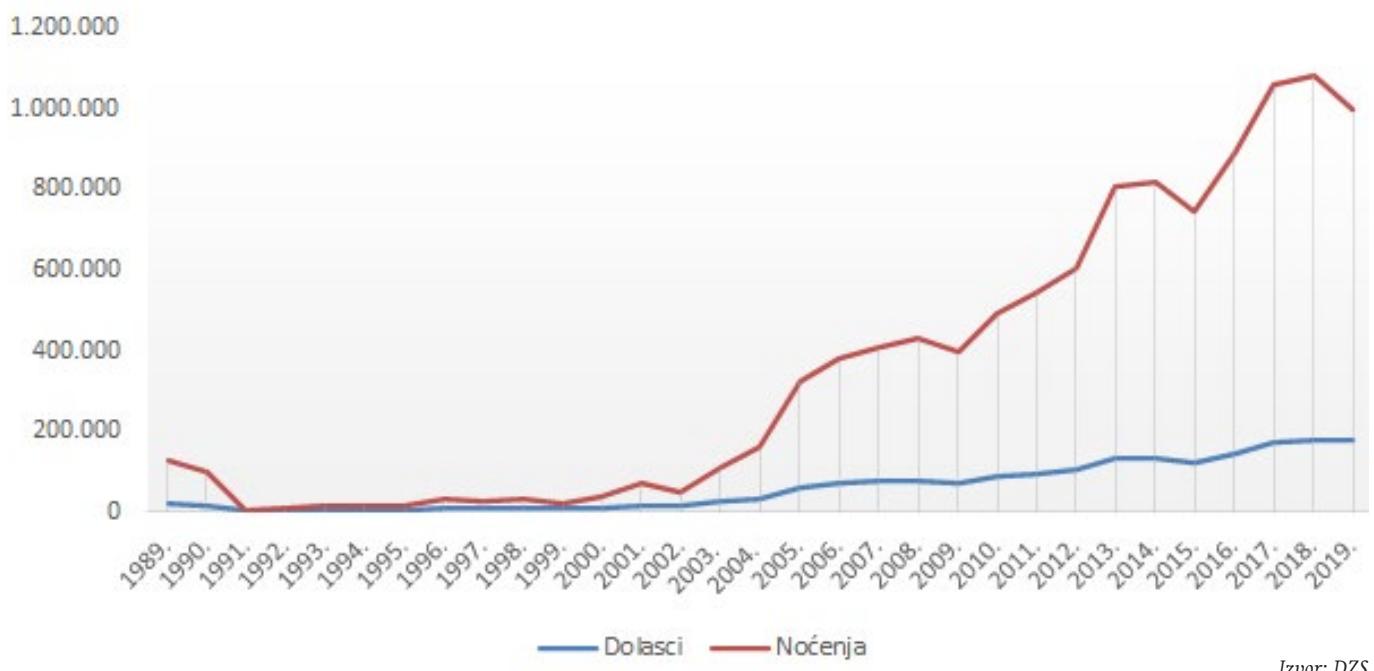
Ime agencije	Web	Sjediste
ALFA TRAVEL AS	www.alfatravel.no	Hokksund
American Express Travel	www.aexp.no	Oslo
Askeladden Reiser	www.askeladden.net/	Hønefoss
Berg Hansen	www.berg-hansen.no	Oslo
Carpe Diem Singlereiser	www.carpe-diem.no	Oslo
Egencia	www.egencia.no	Oslo
Escape Travel	www.escape.no	Oslo
Euroreiser	www.euroreiser.no	Stavern
Hermon Reiser	www.hermonreiser.no	Hovet
Idereiser	www.idereiser.no	Kleppe
InspiraTour	www.inspiratour.com/	Oslo
Jomfrureiser	www.jomfrureiser.no/	Sandvika
Kalinka Tours	www.kalinkatours.no/	Kragerø
NaturistReiser	www.naturistreiser.no	Stavanger
Navigare Moments	www.navigaremoments.nu	Oslo
Peer Gynt Tours	www.peergynt.com/	Oslo
SPA Travel	www.spatravel.no/	Sandvika
Sport og Helseferie	www.sportoghelse.no	Larvik
TimeOut Travel	www.timeout-travel.no	Bergen
Travelnet Norge	www.travelnet.no	Oslo
Viking Reiser	www.vikingreiser.no	Oslo

DOPRINOS TRŽIŠTA UKUPNOM TURISTIČKOM REZULTATU HRVATSKE

NORVEŠKA	Dolasci			Noćenja		
	apsol.	indeks	1989.=100	apsol.	indeks	1989.=100
1989.	19.647		100	127.971		100
1990.	14.188	72	72	99.089	77	77
1991.	1.001	7	5	4.419	4	3
1992.	2.509	251	13	8.845	200	7
1993.	3.929	157	20	15.265	173	12
1994.	4.392	112	22	14.615	96	11
1995.	4.401	100	22	14.176	97	11
1996.	9.000	204	46	29.000	205	23
1997.	8.234	91	42	25.774	89	20
1998.	7.856	95	40	29.463	114	23
1999.	6.235	79	32	22.548	77	18
2000.	9.213	148	47	36.455	162	28
2001.	14.146	154	72	70.360	193	55
2002.	12.390	88	63	48.519	69	38
2003.	23.797	192	121	109.908	227	86
2004.	32.679	137	166	160.256	146	125
2005.	58.601	179	298	324.955	203	254
2006.	69.691	119	355	379.064	117	296
2007.	74.735	107	380	405.569	107	317
2008.	77.824	104	396	428.837	106	335
2009.	72.130	93	367	395.316	92	309
2010.	85.135	118	433	489.923	124	383
2011.	92.276	108	470	545.800	111	427
2012.	102.090	111	520	606.801	111	474
2013.	134.450	132	684	804.825	133	629
2014.	135.049	100	687	818.159	102	639
2015.	123.362	91	628	745.428	91	582
2016.	142.618	116	726	889.613	119	695
2017.	172.077	121	876	1.058.398	119	827
2018.	179.913	105	916	1.084.155	102	847
2019.	176.696	98	899	997.631	92	780

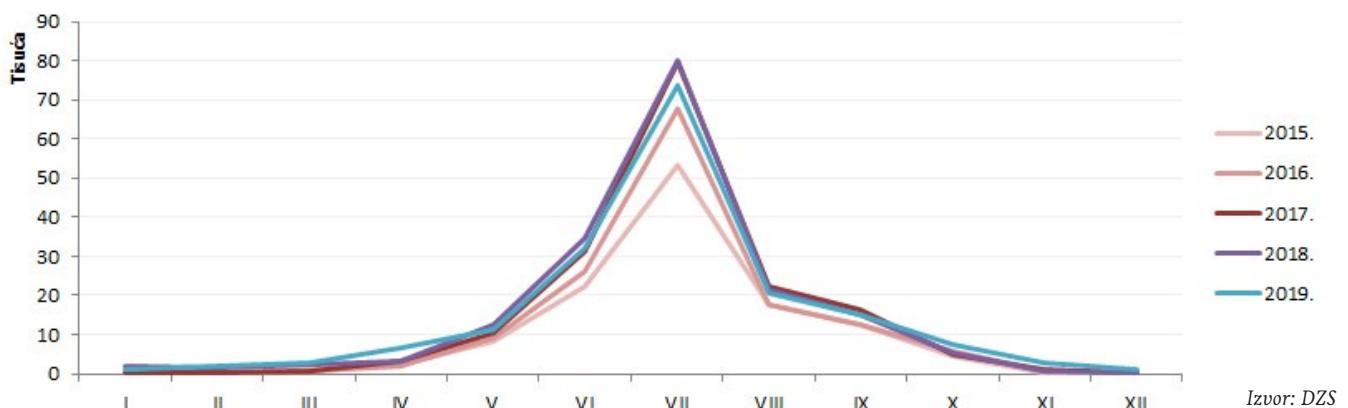
Izvor: DZS

Dolasci i noćenja norveških turista, razdoblje 1989. - 2019.

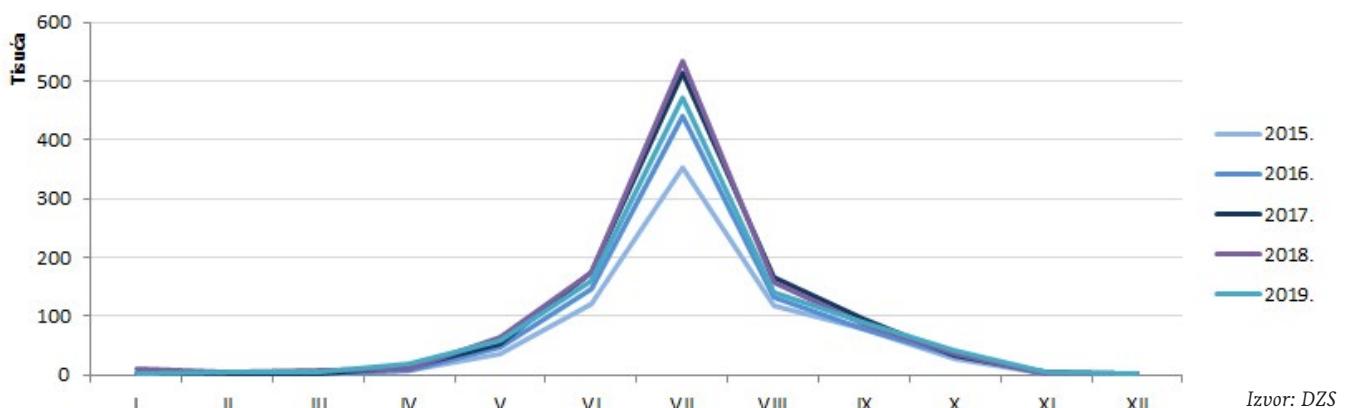
Izvor: DZS

Dolasci po mjesecima - Norveška

Izvor: DZS

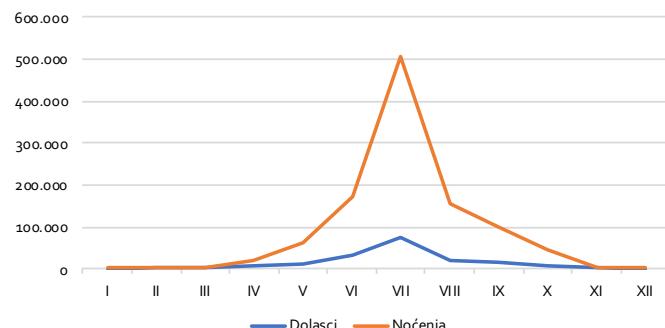
Noćenja po mjesecima - Norveška

Izvor: DZS

REZULTATI 2019. PREMA SUSTAVU eVISITOR

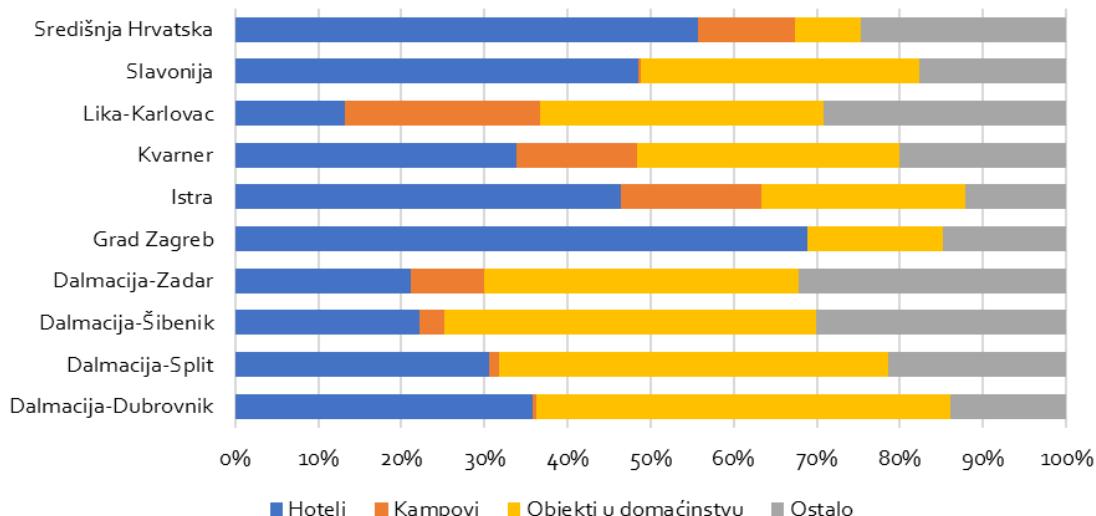
Dolasci i noćenja norveških turista, 2019.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	94.168	586.572
Dalmacija-Dubrovnik	38.369	169.326
Istra	22.000	140.477
Dalmacija-Šibenik	7.782	60.090
Nautika	6.005	43.225
Dalmacija-Zadar	4.837	32.670
Kvarner	4.873	30.065
Grad Zagreb	4.545	10.011
Lika-Karlovac	1.492	4.251
Središnja Hrvatska	783	1.579
Slavonija	313	1.046
Ukupno	185.167	1.079.312

Noćenja norveških turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2019.

Top deset gradova/općina po noćenjima

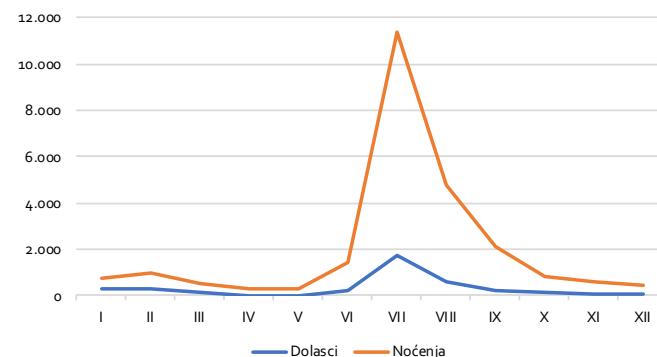
Grad općina	Noćenja
Makarska	119.139
Dubrovnik	88.604
Split	68.681
Baška Voda	45.812
Rovinj	40.808
Podstrana	36.219
Tučepi	35.177
Okrug	34.648
Konavle	33.860
Podgora	30.060

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	1,6%	1,5%
6-11 godina	3,4%	3,1%
12-17 godina	4,3%	4,6%
18-24 godina	4,2%	4,9%
25-34 godina	5,5%	6,0%
35-44 godina	5,8%	6,5%
45-54 godina	8,9%	9,6%
55-64 godina	7,3%	7,5%
> 65 godina	7,7%	7,6%

REZULTATI 2020. PREMA SUSTAVU eVISITOR

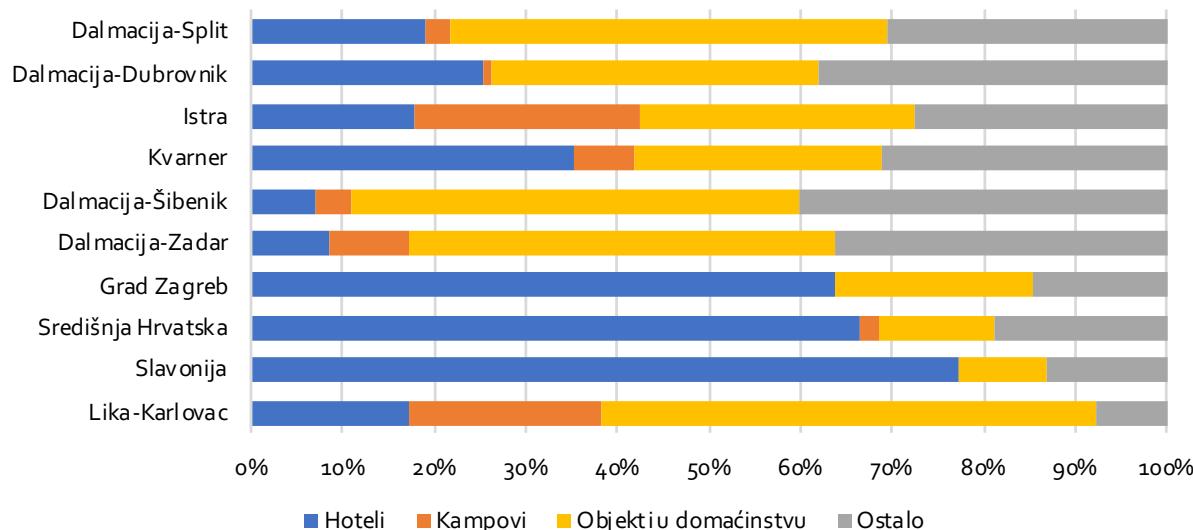
Dolasci i noćenja norveških turista, 2020.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	1.168	8.521
Istra	446	3.485
Dalmacija-Dubrovnik	469	3.282
Kvarner	411	2.859
Dalmacija-Šibenik	176	1.641
Grad Zagreb	613	1.566
Dalmacija-Zadar	177	1.278
Nautika	114	950
Središnja Hrvatska	147	407
Lika-Karlovac	103	204
Slavonija	50	184
Ukupno	3.874	24.377

Noćenja norveških turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2020.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad općina	Noćenja
Zagreb	1.566
Split	1.497
Dubrovnik	897
Makarska	896
Rijeka	691
Medulin	591
Okrug	590
Poreč	579
Rovinj	577
Primošten	568

Dolasci po dobi i spolu

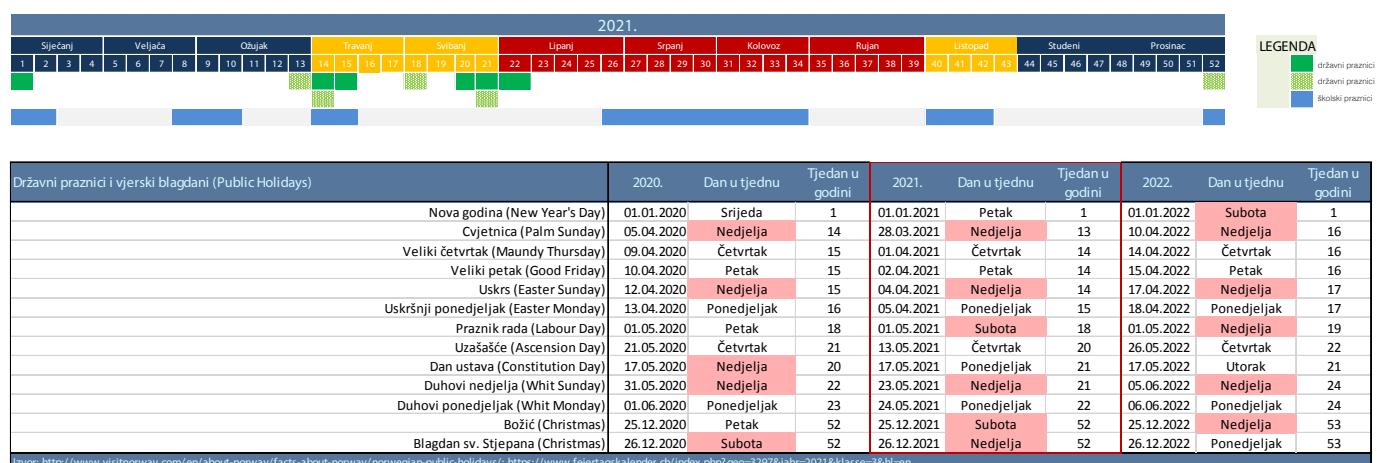
	muškarci	žene
0-5 godina	2,0%	2,0%
6-11 godina	3,4%	3,1%
12-17 godina	3,3%	3,7%
18-24 godina	2,9%	3,9%
25-34 godina	9,9%	6,8%
35-44 godina	12,1%	8,3%
45-54 godina	12,7%	7,2%
55-64 godina	8,3%	4,2%
> 65 godina	3,9%	2,4%

TURISTIČKA SEZONA 2021. – OPĆI POKAZATELJI

Preliminarna procjena turističkog tržišta/ukupnih odlazaka na godišnji odmor u inozemstvo u 2021.

Sezona će u prvom redu biti uvjetovana utjecajem nastavka pandemije bolesti COVID 19 na ponašanje potrošača na tržištu, generalno te s naglaskom na segment putovanja i turizma (u svim segmentima privatnih i poslovnih putovanja, prijevoza vezanog uz putovanja, smještajne objekte i sl.). Sve predmetne okolnosti utjecat će i na rezultat koji će na tržištu ostvariti hrvatske destinacije..

Kalendar praznika i blagdana

Izvor: <http://www.visitnorway.com/en/about-norway/facts-about-norway/norwegian-public-holidays/>; <https://www.feiertagskalender.de/index.php?geo=3297&jahr=2021&klasse=3&men>

Školski praznici	2021.	
	Početak	Kraj
Božićni praznici i Nova godina (oko dva tjedna)	21.12.2020	03.01.2021
Zimski praznici - 1 tjedan u razdoblju	15.02.2021	05.03.2021
Proljetni/Uskršnji praznici	29.03.2021	06.04.2021
Ljetni praznici - 8 tjedna u razdoblju	21.06.2021	20.08.2021
Jesenski praznici - 2 do 7 dana u listopadu u razdoblju	27.09.2021	15.10.2021
Božićni praznici i Nova godina (oko dva tjedna)	20.12.2021	02.01.2021

Izvor: Eurydice

FINSKA - OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

Finska je slabo naseljena sjevernoeuropska zemlja koja je poznata po svojoj prekrasnoj prirodi. Graniči sa Švedskom, Norveškom, Rusijom i Estonijom. Poznata je kao "zemlja tisuću jezera" (iako je zapravo dom 188.000 jezera), a šume pokrivaju 75 posto zemlje. U Finskoj se sva četiri godišnja doba međusobno uvelike razlikuju. Zapravo, temperature mogu varirati od ispod -30 ° C do preko 30 ° C. Finska je bila neovisna nešto više od 100 godina, a u povijesti je bila dio Rusije i Švedske. Poput ostalih nordijskih zemalja, Finska je uspješna na brojnim područjima, uključujući obrazovanje, ekonomsku konkurenost, građanske slobode, kvalitetu života i ljudski razvoj. U Finskoj postoji značajna manjina koja govori švedski, pa su stoga i finski i švedski službeni jezici.

Izvor: <https://www.norden.org/sv/information/fakta-om-finland>

Političko uređenje:

Republika Finska.

Premijerka:

Sanna Marin, od prosinca 2019.godine,
Socijalno demokratska stranka.

Predsjednik:

Sauli Niinistö.

Površina

Ukupna površina:
338.430 km².

Površina zemljишta:
303.890 km².

Jezera i potoci:
34.540 km².

Najveći gradovi:

Helsinki	653.000 stanovnika (1,1 milijuna sa okolicom).
Espoo	290.000.
Tampere	238.000.
Vantaa	233.000.

Stanovništvo (prema dobi, spolu)

Podaci 31.12.2019

Ukupno stanovnika:
5.525.000.

Žene:
2.797.030.

Muškarci:
2.728.262.

Životni vijek:
84 godine za žene i
74 godine za muškarce.

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Ekonomski rast Finske ostvaren je, između ostalog, kroz otvorenost tržišta i globalizaciju. Finska je visoko integrirana u globalno gospodarstvo, a međunarodna trgovina čini jednu trećinu njezina BDP-a. Do 60 posto ukupne finske međunarodne trgovine odvija se sa zemljama Europske unije, a finsko gospodarstvo karakterizira snažan javni sektor koji se financira relativno visokom poreznom stopom. Šumska industrija, tehnološka proizvodnja i metalna industrija najvažniji su izvori prihoda. Finsko poslovno okruženje poznato je po visokoj tehnološkoj svijesti i ono je katalizator mnogih tehnoloških inovacija koje su imale globalni utjecaj. Primjeri su Nokia, Rovio i Supercell, koji svi dolaze iz Finske. Trenutno, inovacije daju značajan poticaj kako finskih start-up sceni. Finska je članica EU, a valuta joj je euro. Zemlja nije članica NATO-a.

Struktura BDP-a:

- Usluge 69,4%
- Industrija 28,0%
- Poljoprivreda 2,7

Izvor: <http://www.stat.fi>

Aktualno stanje BDP-a, usporedba s prethodnim godinama i prognoza za naredne godine; BDP po glavi stanovnika

BDP per capita je u 2019. iznosio: 43.485 €.

Finsko gospodarstvo je oslabilo već krajem 2019., a ekonomска kriza izazvana pandemijom korona virusa (COVID-19) trebala bi rezultirati ozbilnjim padom BDP-a 2020. Rast BDP-a predviđa se na 2,5 posto u 2021. i na 1,7 posto u 2022., nakon gospodarskog oporavka od trenutne krize.

Izvor: <http://www.stat.fi>

Postotak nezaposlenosti u 2019., aktualno stanje u 2020. i procjena trenda

Stopa nezaposlenosti u 2019. iznosila je 6,7 posto. Prema prognozi Ministarstva financija, očekuje se da će u 2020. godini doseći razinu od 8,5 te se u narednim godinama zadržati na razini od 9 posto, čak i ako se finsko gospodarstvo oporavi od trenutne krize.

Izvor: <https://www.statista.com/>

Prosječna plaća

Prema statističkim podacima, prosječna plaća zaposlenih s punim radnim vremenom u privatnom sektoru iznosila je 3.350 eura, a prosječna plaća zaposlenih s punim radnim vremenom u javnom sektoru 3.717 EUR mjesечно.

Izvor: <https://www.stat.fi/>

Stopa inflacije

Tijekom 2019. godine stopa inflacije je iznosila 1,14 posto, dok se do kraja 2020 očekuje stopa od 0,60 posto, tj. prosječnih 1,50 posto za svih za 12 mjeseci. Prema prognostičkim modelima predviđa se da će se stopa inflacije u Finskoj dugoročno kretati na razini od oko 1,40 posto u 2021. i 2,00 posto u 2022. godini.

Vanjskotrgovinska bilanca

Ukupan izvoz robe i usluga smanjio se za 18 posto tijekom drugog tromjesečja 2020., u usporedbi s odgovarajućim tromjesečjem prethodne godine. Izvoz usluga smanjen je za 28 posto, a uvoz za 22 posto u odnosu na prethodnu godinu. Podaci proizlaze iz statističkih podataka Finske o vanjskoj trgovini robom i uslugama, koji su dio platne bilance.

Utjecaj globalnih gospodarskih kretanja na domaćino gospodarstvo

Finska je razvila posebno snažne komparativne prednosti u sektorima temeljenim na znanju, poput industrije IT-a i informacijskih usluga, koje su same činile preko 15% rasta izvoza i dodane vrijednosti između 2013. i 2018. Finska je otkrila važnost start-up i poduzetničkih politika, a odnosi s multinacionalnim kompanijama također su važni pri širenju na inozemna tržišta, jednako kao i ulaganja u jačanje međunarodne konkurentnosti. Ukupno, čak 500.000 radnih mesta izravno ili neizravno ovisi o stranoj potražnji.

Izvor: <http://www.stat.fi/>

Utjecaj pandemije virusa COVID 19 na ekonomiju i društvo u 2020., očekivani utjecaj u 2021.

Nagli pad finske ekonomije posljedica je smanjenja međunarodne potražnje i izvoza, kao i vlastitih mjera štednje u vezi s pandemijom. Uvedene restriktivne mjere smanjuju privatnu potrošnju. Neizvjesne perspektive znače da se ulaganja odgađaju, ili se potpuno povlače. Iako se ne očekuje da će kriza značajno smanjiti gospodarski proizvodni potencijal, trebat će vremena da se nadoknadi izgubljeno.

Izvor: <https://vm.fi/>

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

Prikaz glavnih medija

TV Kanali	Gledanost
Yle TV1	28,9%
MTV3	16,6%
Yle TV2	11,3%
Nelonen	9,6%
Discovery Networks Finland	7,1%
Fox Networks Group	4,7%
Sub	3,0%
Liv	2,8%
Fox	2,6%
Jim	2,6%

Časopisi	Broj čitatelja
Vauva	431.132
Kaksplus	364.778
Seiska	354.111
Talouseläme	197.728
Top Gear Suomi	156.214
Demi	155.926
Me Naiset	130.277
Tekniikka& Taolous	109.106
Yhteishyvä	99.846
Costume	93.019

Dnevne novine	Tiraža
Helsingin Sanomat	339.437
Turun Sanomat	72.979
Keskisuomalainen	68.589
Savon-Sanomat	55.535
Ilkka	37.226
Karjalainen	31.116
Hufvudstadsbladet	29.965
Etelä-Saimaa	18.834
Kouvolan-Sanomat	18.045

Izvor: <https://www.statista.com/>

PROFIL EMITIVNOGA TURISTIČKOG TRŽIŠTA

Prema istraživanju Statistike Finske, Finci su 2019. ostvarili 8,1 milijuna različitih putovanja u inozemstvo. Finska putovanja u Estoniju bila su u padu drugu godinu za redom, dok je Srednja Europa bila popularnija kao odredište za rekreativna putovanja. Broj turističkih putovanja u Finskoj iznosio je 26 milijuna. Poslovna putovanja unutar zemlje blago su porasla, ali su poslovna putovanja u inozemstvo bila na istoj razini kao i godinu dana prije.

Finci su putovali tijekom prva dva mjeseca 2020., no tijekom ožujka situacija se dramatično promjenila. Ljetni je turizam u 2020. bio koncentriran na domaće destinacije, dok je broj putnika u zračnim lukama bio vrlo mali. Broj međunarodnih zračnih putovanja smanjio se tijekom razdoblja svibanj-kolovoz za 95 posto, a broj putovanja brodom za 70 posto u usporedbi s prethodnom godinom. Tijekom svibnja i kolovoza 2020. Finci su ostvarili 9,7 milijuna turističkih putovanja u Finskoj i 0,6 milijuna turističkih putovanja u inozemstvu (0,4 milijuna putovanja uključivalo je noćenja u zemlji odredišta).

Izvor: <https://www.stat.fi/>

Najpopularnije destinacije u 2019. godini, u razdoblju svibanj-kolovoz (broj putovanja izražen u 1.000):

1. Estonija	1.800
2. Švedska	1.720
3. Španjolska	430
4. Njemačka	340
5. Rusija	390
6. Italija	300
7. Grčka	250
8. Norveška	240
10. UK	200

Od južnoeuropskih zemalja, Hrvatska se našla na 5. mjestu, sa 130.000 ostvarenih putovanja, odmah iza Italije te ispred Portugala i Turske. Razlozi putovanja u 2019. su uglavnom godišnji odmor (6.400.000 ostvarenih putovanja), zatim posjet prijateljima i rodbini (1.180.000 ostvarenih putovanja) i osobni razlozi (55.000 ostvarenih putovanja). Iz podataka za 2020. godinu, za razdoblje svibanj-kolovoz, razvidno je samo kako je ostvareno 250.000 putovanja u Estoniju, dok za ostale destinacije nema podataka.

Izvor: <https://www.stat.fi/>

Vrsta prijevoza koji su turisti preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor

Tijekom 2019. godine 26,7% Finaca je koristilo redovne avionske linije za odlazak na odmor, a charter 15%. Osobni automobile je koristilo 13,8%, dok ih je 5,7% putovalo vlakom i autobusom.

Podaci dostupni za razdoblje svibanj-kolovoz 2020. vezani su uz vrstu prijevoza koju su Finci koristili prilikom putovanja u vlastitoj zemlji:

1. Osobni automobil	88%
2. Vlak	6%
3. Autobus	2%

Podaci za avionski prijevoz nisu dostupni, kao i vrsta prijevoza za inozemna putovanja.

Izvor: <https://www.stat.fi/>

Prosječni budžet/potrošnja po putovanju

U 2019. godini prosječni budžet za putovanja iznosio je 1.200 EUR po osobi.

Izvor: <https://www.bbl.fi/>

Pregled organizatora putovanja na tržištu

Organizatori putovanja u Finskoj traže pomoć od države dok se ne okonča pandemija. Neki organizatori putovanja su odgodili sva putovanja za 2020. godine, dok neki nude simboličan broj programa (npr. TUI). Masovno otuzakivanje putovanja ovog proljeća stvorilo je ogroman finansijski pritisak na tvrtke jer su morali vratiti novac kupcima, što je rezultiralo i određenim brojem stečajeva (npr. Primera Holidays).

Dionici na tržištu:

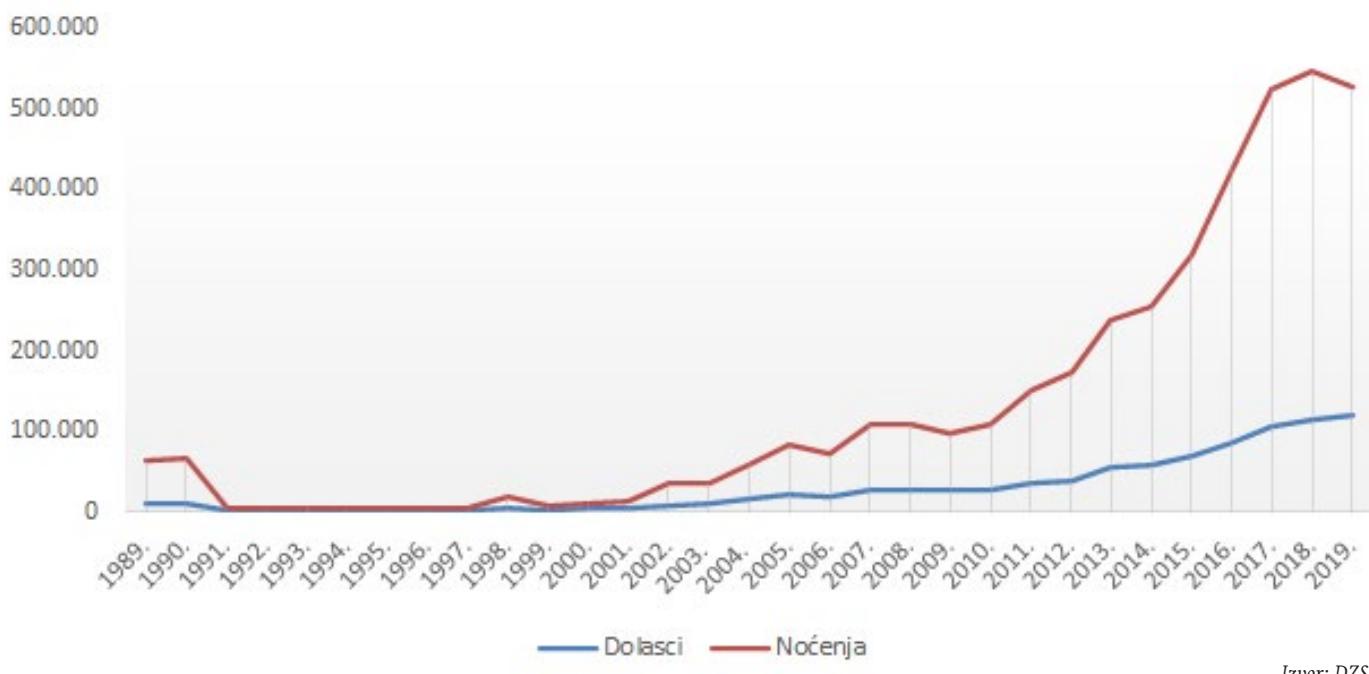
Ime agencije	Web	Sjediste
Amexglobalbusinesstravel	www.amexglobalbusinesstravel.fi	Vasa
Apollo	www.apollomatkat.fi	Oslo
Helsinki	www.askeladden.net/	Hønefoss
AurinkoMatkat	www.aurinkomatkat.fi	Oslo
Helsinki	www.carpe-diem.no	Oslo
Finnmatkat (TUI Nordic)	www.tui.fi	Helsinki
Grabar Consulting	www.grabarconsulting.com	Äänekoski
HRG Nordic	www.hrgworldwide.com	Stavern
Helsinki	www.hermonreiser.no	Hovet
Ingves resor	www.ingves.fi	Kleppe
Närpes	www.inspiratour.com/	Oslo
Kaleva Travel	www.kalevatravel.fi	Helsinki
Kristina Cruises	www.kristinacruises.com	Kotka
Matka-agentit	www.matka-agentit.fi	Poorvo
Matka Mieli	www.matkamieli.fi	Oslo
Helsinki	www.peergynt.com/	Oslo
Matka Seniorit	www.kontiki.fi/matkaseniorit	Sandvika
Helsinki	www.sportoghelse.no	Larvik
Matkapojat	www.matkapojat.fi	Bergen
Helsinki	www.travelnet.no	Oslo
Midnight Sun Sailing	midnightsunsailing.fi	Dalsbruk/Taalintehdas
OK Matkat	www.okmatkat.fi	Helsinki
Matkakauppa Naantalin	www.naantalinmatkakauppa.fi	Naantali
TinkyBell	www.tinkybell.fi	Karleby
Tjäreborg	www.tjareborg.fi	Helsinki

DOPRINOS TRŽIŠTA UKUPNOM TURISTIČKOM REZULTATU HRVATSKE

FINSKA	Dolasci			Noćenja		
	apsol.	indeks	1989.=100	apsol.	indeks	1989.=100
1989.	11.179		100	64.816		100
1990.	10.477	94	94	64.923	100	100
1991.	925	9	8	5.127	8	8
1992.	1.456	157	13	4.302	84	7
1993.	1.646	113	15	5.634	131	9
1994.	1.275	77	11	4.309	76	7
1995.	1.158	91	10	3.310	77	5
1996.	2.000	173	18	4.000	121	6
1997.	2.261	113	20	5.434	136	8
1998.	4.349	192	39	18.564	342	29
1999.	2.840	65	25	7.584	41	12
2000.	3.961	139	35	10.594	140	16
2001.	4.162	105	37	11.881	112	18
2002.	8.195	197	73	34.452	290	53
2003.	10.292	126	92	36.086	105	56
2004.	14.832	144	133	59.232	164	91
2005.	20.060	135	179	84.141	142	130
2006.	18.504	92	166	70.911	84	109
2007.	26.435	143	236	109.789	155	169
2008.	25.541	97	228	109.080	99	168
2009.	26.684	104	239	97.863	90	151
2010.	27.145	102	243	108.557	111	167
2011.	34.583	127	309	151.599	140	234
2012.	38.806	112	347	172.298	114	266
2013.	54.261	140	485	237.718	138	367
2014.	57.200	105	512	255.885	108	395
2015.	68.179	119	610	319.475	125	493
2016.	84.862	124	759	427.320	134	659
2017.	106.400	125	952	525.051	123	810
2018.	112.709	106	1.008	548.044	104	846
2019.	118.756	105	1.062	527.712	96	814

Izvor: DZS

Dolasci i noćenja finskih turista, razdoblje 1989. - 2019.

Izvor: DZS

Dolasci po mjesecima - Finska

Izvor: DZS

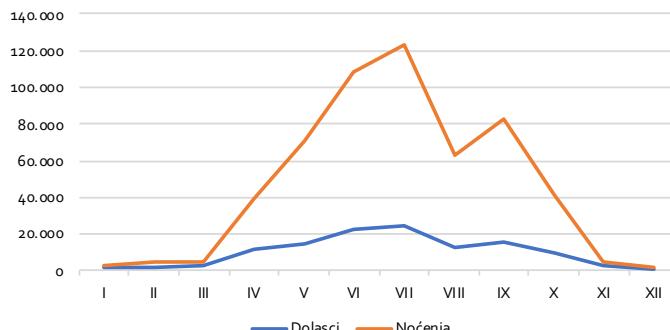
Noćenja po mjesecima - Finska

Izvor: DZS

REZULTATI 2019. PREMA SUSTAVU eVISITOR

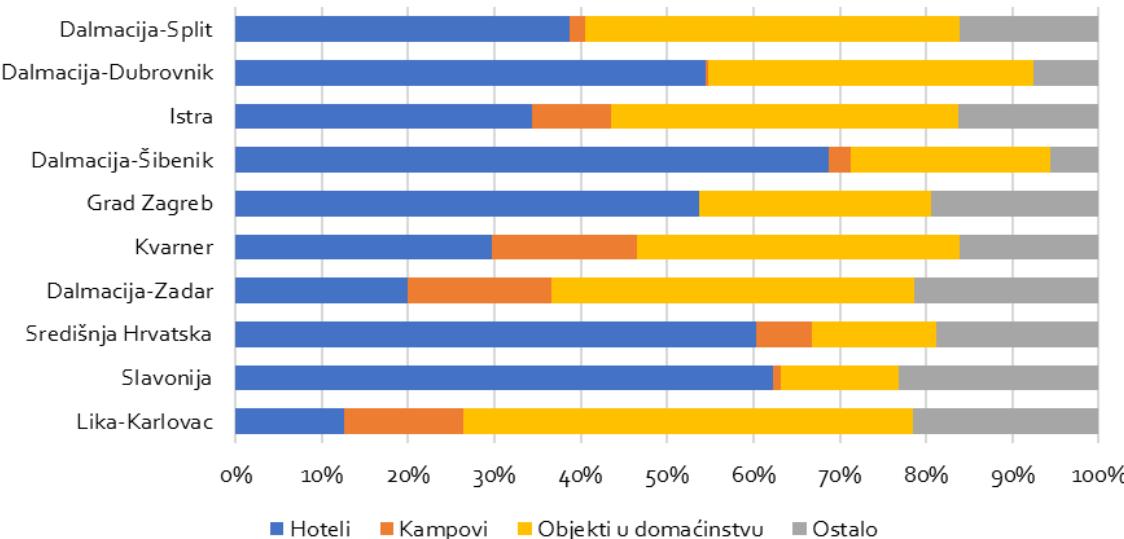
Dolasci i noćenja finskih turista, 2019.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	48.898	250.852
Dalmacija-Dubrovnik	41.389	158.613
Istra	11.361	58.406
Dalmacija-Šibenik	4.330	24.580
Nautika	2.488	17.010
Kvarner	3.964	13.885
Grad Zagreb	3.924	10.299
Dalmacija-Zadar	2.083	7.812
Lika-Karlovac	1.767	3.711
Središnja Hrvatska	763	1.710
Slavonija	444	1.275
Ukupno	121.411	548.153

Noćenja finskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2019.

Top deset gradova/općina po noćenjima

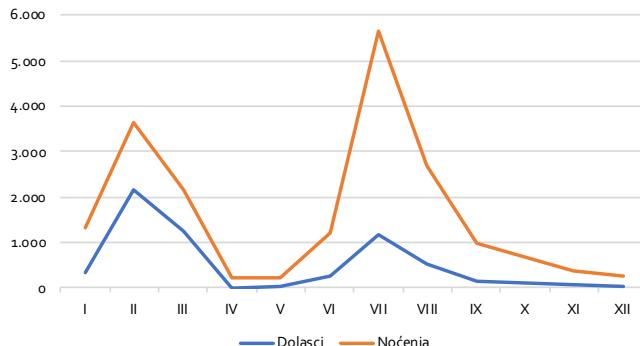
Grad općina	Noćenja
Dubrovnik	109.298
Split	57.259
Podgora	29.423
Makarska	25.573
Pula	22.224
Konavle	20.300
Župa dubrovačka	19.079
Supetar	15.960
Podstrana	15.913
Baška Voda	15.507

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	1,5%	1,4%
6-11 godina	2,6%	2,7%
12-17 godina	2,6%	3,2%
18-24 godina	3,1%	5,2%
25-34 godina	7,6%	9,3%
35-44 godina	7,7%	8,3%
45-54 godina	7,4%	8,3%
55-64 godina	7,0%	8,1%
> 65 godina	6,7%	7,4%

REZULTATI 2020 PREMA SUSTAVU eVISITOR

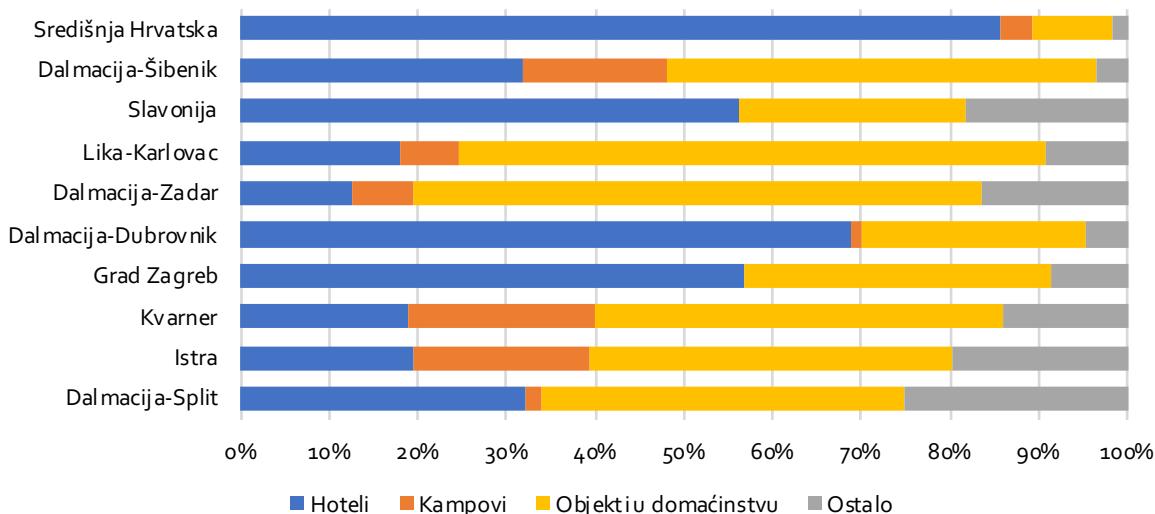
Dolasci i noćenja finskih turista, 2020.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	1.709	6.204
Dalmacija-Dubrovnik	2.348	3.772
Grad Zagreb	686	2.483
Istra	374	2.245
Kvarner	371	1.622
Nautika	176	1.520
Dalmacija-Zadar	136	677
Središnja Hrvatska	110	316
Dalmacija-Šibenik	57	235
Lika-Karlovac	124	226
Slavonija	46	110
Ukupno	6.137	19.410

Noćenja finskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2020.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad općina	Noćenja
Dubrovnik	2.935
Zagreb	2.483
Split	1.679
Podgora	1.212
Makarska	987
Rovinj	387
Poreč	377
Medulin	357
Pula	318
Rijeka	307

Dolasci po dobi i spolu

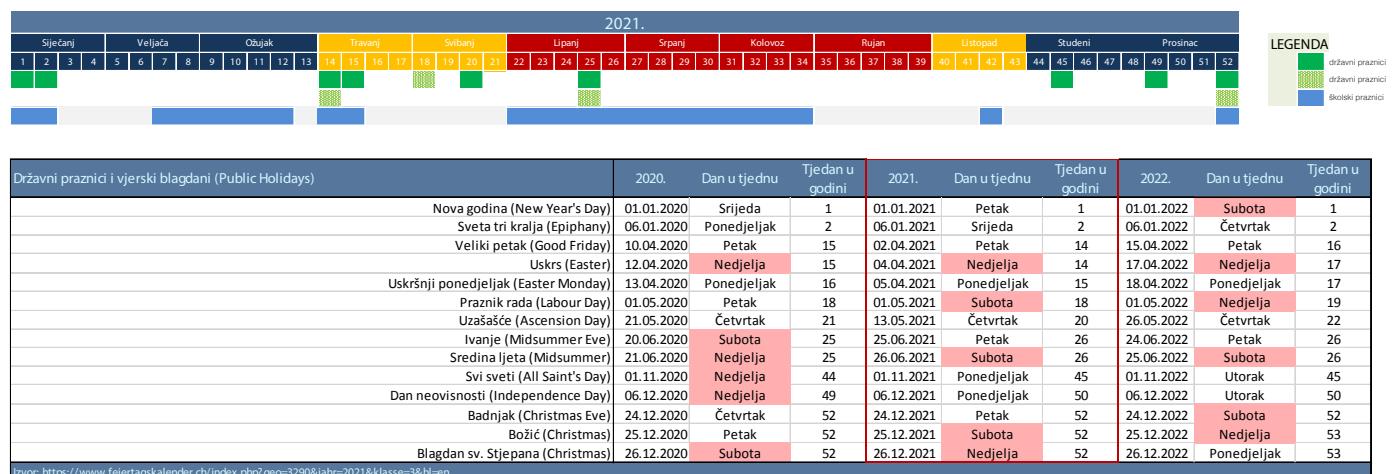
	muškarci	žene
0-5 godina	0,7%	0,8%
6-11 godina	1,2%	1,3%
12-17 godina	0,8%	2,6%
18-24 godina	2,6%	3,0%
25-34 godina	5,2%	5,8%
35-44 godina	7,6%	5,6%
45-54 godina	7,2%	7,1%
55-64 godina	9,3%	11,0%
> 65 godina	11,9%	16,3%

TURISTIČKA SEZONA 2021. – OPĆI POKAZATELJI

Preliminarna procjena turističkog tržišta/ukupnih odlazaka na godišnji odmor u inozemstvo u 2021.

Sezona će u prvom redu biti uvjetovana utjecajem nastavka pandemije bolesti COVID 19 na ponašanje potrošača na tržištu, generalno te s naglaskom na segment putovanja i turizma (u svim segmentima privatnih i poslovnih putovanja, prijevoza vezanog uz putovanja, smještajne objekte i sl.). Sve predmetne okolnosti utjecat će i na rezultat koji će na tržištu ostvariti hrvatske destinacije.

Kalendar praznika i blagdana

Izvor: <https://www.feiertagskalender.ch/index.php?geo=3290&jahr=2021&klasse=3&hl=en>

Školski praznici	2021.	
	Početak	Kraj
Božićni praznici i Nova godina (1-2 tjedna)	18.12.2020	07.01.2021
Zimski praznici - 1 tjedan u razdoblju	11.02.2021	14.03.2021
Proljetni/Uskršnji praznici (4 dana)	02.04.2021	05.04.2021
Ljetni praznici (10-11 tjedna u razdoblju)	29.05.2021	15.08.2021
Jesenski praznici - 2 do 7 dana u listopadu (neslužbeni podaci)	11.10.2021	15.10.2021
Božićni praznici i Nova godina	17.12.2021	05.01.2022

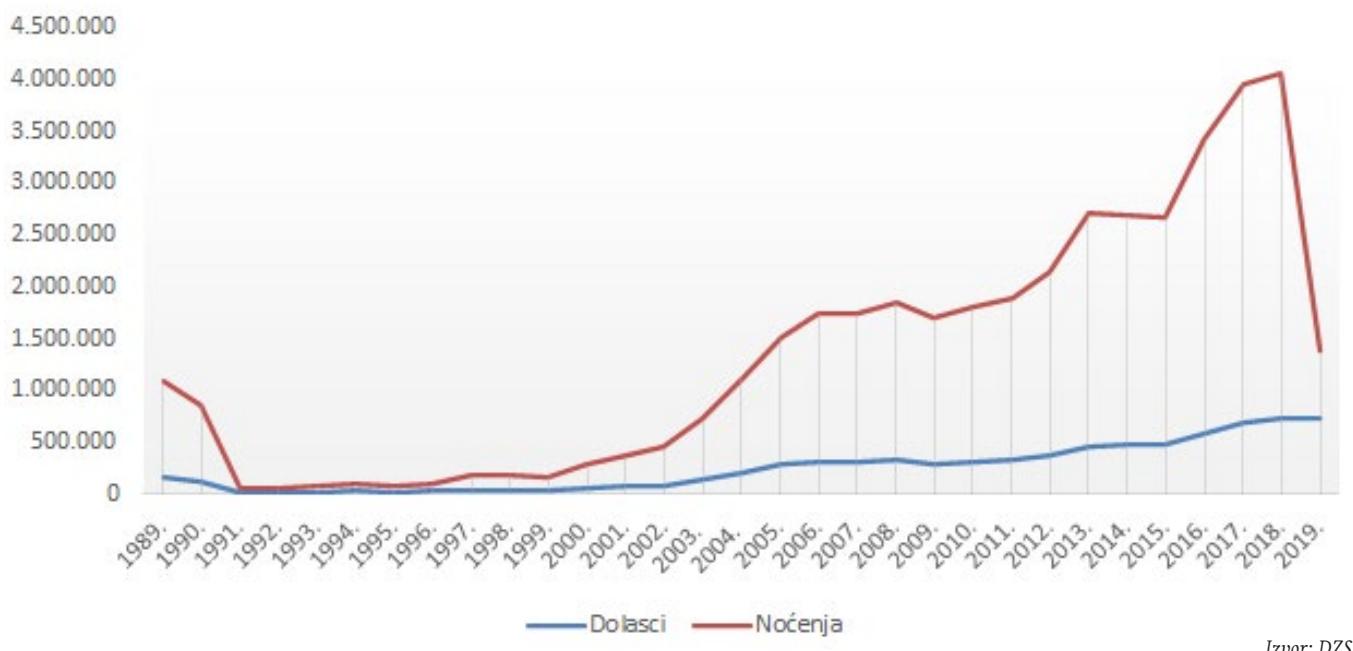
Izvor: Eurydice

ŠVEDSKA, DANSKA, NORVEŠKA I FINSKA – zbirni pokazatelji

SKANDINAVIJA	Dolasci			Noćenja		
	apsol.	indeks	1989.=100	apsol.	indeks	1989.=100
1989.	154.764		100	1.087.845		100
1990.	125.817	81	81	863.563	79	79
1991.	8.954	7	6	45.540	5	4
1992.	14.985	167	10	59.740	131	5
1993.	19.608	131	13	78.731	132	7
1994.	22.607	115	15	93.180	118	9
1995.	17.171	76	11	67.165	72	6
1996.	28.000	163	18	105.000	156	10
1997.	37.654	134	24	171.768	164	16
1998.	40.465	107	26	189.282	110	17
1999.	34.922	86	23	163.376	86	15
2000.	55.251	158	36	277.815	170	26
2001.	68.682	124	44	366.961	132	34
2002.	84.901	124	55	444.832	121	41
2003.	129.598	153	84	718.718	162	66
2004.	195.091	151	126	1.111.007	155	102
2005.	289.268	148	187	1.507.053	136	139
2006.	297.363	103	192	1.742.665	116	160
2007.	305.853	103	198	1.740.970	100	160
2008.	319.753	105	207	1.855.094	107	171
2009.	279.562	87	181	1.703.457	92	157
2010.	308.374	110	199	1.802.941	106	166
2011.	323.288	105	209	1.887.441	105	174
2012.	362.113	112	234	2.135.041	113	196
2013.	456.601	126	295	2.702.724	127	248
2014.	470.841	103	304	2.696.208	100	248
2015.	477.052	101	308	2.674.391	99	246
2016.	587.935	123	380	3.422.031	128	315
2017.	696.420	118	450	3.964.087	116	364
2018.	723.867	104	468	4.068.882	103	374
2019.	722.113	100	467	1.373.669	34	126

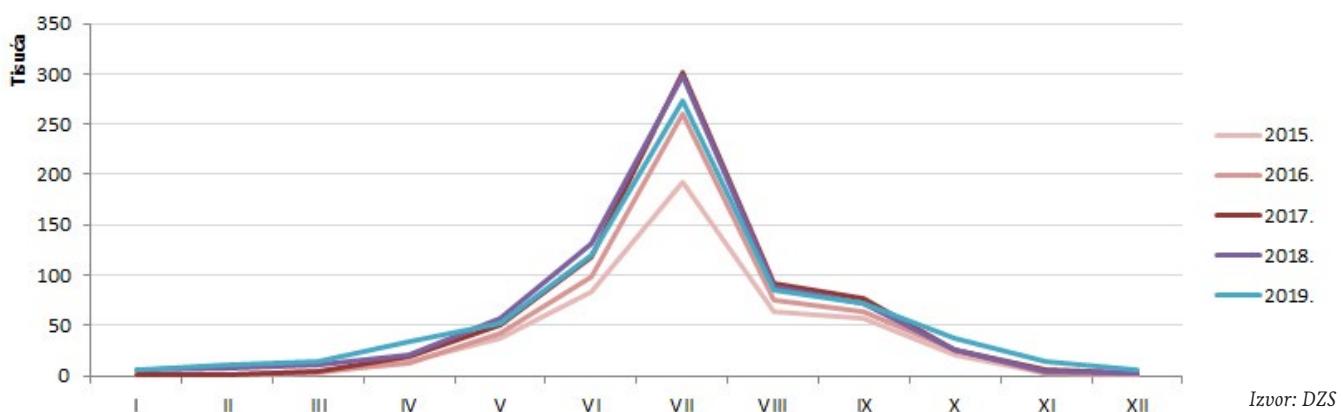
Izvor: DZS

Dolasci i noćenja skandinavskih turista, razdoblje 1989. - 2019.

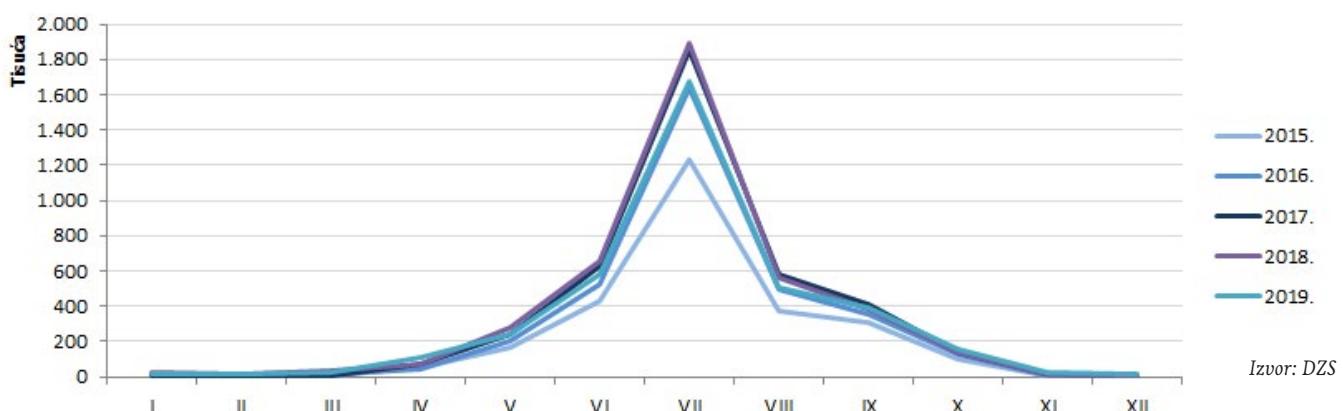
Izvor: DZS

Dolasci po mjesecima

Izvor: DZS

Noćenja po mjesecima

Izvor: DZS

TOMAS HRVATSKA 2019. - SKANDINAVIJA

TOMAS istraživanja primarna su kvantitativna istraživanja u okviru kojih se podaci prikupljaju osobnim intervjuuom s turistima (uz korištenje strukturiranog upitnika), a provode se s ciljem identifikacije stavova i potrošnje turista u hrvatskim turističkim destinacijama. Posljednje u nizu, pod nazivom TOMAS Hrvatska 2019. po prvi je puta provedeno na području cijele zemlje, od svibnja 2019. do ožujka 2020. godine, tako da ujedno donosi rezultate obilježja putovanja i boravka turista u Hrvatskoj izvan razdoblja ljetne turističke sezone. Na takav način, istraživanje je reprezentativno za posljednju „standardnu“ turističku godinu prije pojave epidemije virusa COVID-19 te posljedične globalne društvene i gospodarske krize, s dramatičnim implikacijama na turistička putovanja u svjetskim razmjerima.

Uz domaće tržište, istraživanjem su obuhvaćena i za Hrvatsku značajnija europska tržišta – Njemačka, Slovenija, Austrija, Poljska, Italija, Češka, Ujedinjeno Kraljevstvo, Skandinavija, Mađarska, Nizozemska, Slovačka, Francuska, BiH, Švicarska, Belgija, Španjolska, Srbija, kao i odabrana daleka tržišta - SAD, Republika Koreja, Kina, Japan.

U nastavku slijede pokazatelji iz istraživanja TOMAS Hrvatska 2019. koji prikazuju set odabralih karakteristika profilom obrađenog tržišta, uz usporedbu s prosječnim vrijednostima svih istraživanjem obuhvaćenih stranih tržišta. Zelenom bojom označene su vrijednosti kod kojih tržište u okviru relevantnijih podatkovnih kategorija pokazuje značajnije iznadprosječan rezultat, dok su crveno označene vrijednosti značajnije ispodprosječnog rezultata.

Glavni motivi odmorišnih putovanja

Motivi	Prosjek za strana tržišta	Skandinavija
More	66,5	59,5
Priroda	13,4	15,4
Touring, sightseeing	7,2	11,3
Gradovi (city break)	4,8	4,0
Kultura i umjetnost	2,0	2,1
Zabava i festivali	1,3	0,4
Sela, ruralno područje	0,9	0,4
Manifestacije i događanja	0,6	0,4
Gastronomija	0,6	0,3
Wellness, toplice	0,4	1,0
Ostali sportovi i rekreacija	0,5	1,0
Cikloturizam, mountain biking	0,3	0,6
Planinarenje, hodanje	0,2	0,4
Nešto drugo	1,1	3,2
UKUPNO	100,0	100,0

Motiv dolaska u Hrvatsku

Motivi	Prosjek za strana tržišta	Skandinavija
More	79,1	80,4
Priroda	56,2	57,5
Gradovi (city break)	24,8	18,9
Touring, sightseeing	22,3	29,9
Kultura i umjetnost	13,4	15,2
Ostali sportovi i rekreacija	11,1	10,8
Gastronomija	6,7	7,0
Zabava i festivali	5,1	2,2
Sela, ruralno područje	4,7	3,1
Manifestacije i događanja	4,1	4,8
Posao	2,8	1,1
Wellness, toplice	3,3	3,3
Planinarenje, hodanje	3,3	4,3
Drugi odmorišni motivi	2,6	4,5
Posjet rodbini i prijateljima	1,7	1,6
Cikloturizam, mountain biking	1,7	1,2
Zdravstveni razlozi	0,8	1,8
Obrazovanje	0,4	0,6
Vjerski razlozi	0,2	0,0
Neki drugi razlog	1,0	0,5

Učestalost dolaska u Hrvatsku

Broj posjeta Hrvatskoj	Prosjek za strana tržišta	Skandinavija
Prvi posjet	33,3	48,0
Drugi posjet	15,4	14,7
3 do 6 posjeta	20,1	17,2
7 i više posjeta	31,2	20,1
UKUPNO	100,0	100,0

Izvori informacija

Izvori informacija	Prosjek za strana tržišta	Skandinavija
Internet	56,2	68,5
Preporuke rodbine ili prijatelja	25,6	29,3
Prijašnji boravak	21,4	14,1
Preporuke TA ili kluba	10,7	18,9
Brošure, oglasi, plakati	5,3	4,3
Radio, televizija, film ili video	5,2	2,2
Turistički sajmovi, izložbe	5,1	4,0
Članci - novine/ časopisi	3,3	4,0
Nije trebalo informacije	8,0	3,5

Način rezervacije smještaja

Rezervacija smještaja	Prosjek za strana tržišta	Skandinavija
Posredstvom turističke ili putničke agencije, turoperatora - osobnim kontaktom, telefonom, e-mailom	17,2	19,7
Posredstvom turističke ili putničke agencije, turoperatora - online booking (ne e-mailom), uključujući Booking.com, Expedia i sl.	45,9	52,2
Izravno sa smještajnim objektom - osobnim kontaktom, telefonom ili telefaksom, e-mailom	16,4	10,7
Izravno sa smještajnim objektom - online booking (ne e-mailom)	15,7	14,4
Na neki drugi način	0,8	0,4
Nije unaprijed rezerviran	4,0	2,6
UKUPNO	100,0	100,0

Trenutak rezervacije smještaja

Trenutak rezervacije	Prosjek za strana tržišta	Skandinavija
Manje od tjedan dana prije dolaska	6,4	7,8
1 do 4 tjedna prije dolaska	17,1	11,0
1 do 3 mjeseca prije dolaska	33,0	35,3
3 do 6 mjeseci prije dolaska	27,6	27,7
Više od 6 mjeseci prije dolaska	15,9	18,1
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0

Smetnje tijekom boravka u destinaciji

Smetnje	Prosjek za strana tržišta	Skandinavija
Gužva na kupališnom prostoru/preveliki broj kupača	7,6	6,4
Gužva na ulicama, trgovima, šetnicama, atrakcijama i sl.	7,2	6,8
Neprimjereno odloženo smeće	6,2	7,6
Nemogućnost razdvajanja otpada	6,3	11,0
Neugodni mirisi (iz kontejnera i kanti za smeće)	6,0	7,8
Buka koja remeti komfor vašeg smještaja (odmor, spavanje)	6,2	6,1
Nešto drugo	1,3	0,7

Aktivnost tijekom boravka u destinaciji

Aktivnost	Prosječna vrijednost	Skandinavija
Plivanje, kupanje	76,5	84,9
Razgledavanje gradova ('city sightseeing')	53,8	67,3
Odlazak u restorane	50,4	61,2
Posjet povijesnim građevinama	23,4	30,7
Posjet nacionalnim parkovima, zaštićenim prirodnim područjima	19,1	33,0
Kupovina (osim svakodnevnih potrepština)	15,4	20,6
Odlazak na organizirane izlete brodom	14,8	23,9
Pješačenje	14,5	21,4
Posjet muzejima, galerijama i izložbama	13,8	12,8
Jogging, trčanje	12,9	15,7
Odlazak u klubove, ples, noćni život	11,0	9,7
Tenis	10,0	7,7
Korištenje wellness, spa usluga	8,5	10,6
Ronjenje	8,4	10,3
Posjet tematskim parkovima	7,8	8,3
Posjet zabavnim događanjima	7,1	6,9
Obilazak vinskih cesta, vinarija	7,3	6,3
Ribolov	6,1	5,0
Obilazak tematskih cesta	6,2	5,6
Posjet tradicionalnim događanjima	5,3	4,5
Ostalo	4,8	4,0
Posjet seoskim domaćinstvima	4,6	7,1
Posjet toplicama	3,9	1,8
Posjet kulturnim događanjima	3,8	4,2
Golf	3,8	4,0

Aktivnost	Prosječna vrijednost	Skandinavija
Jedrenje	3,4	5,0
Posjet sportskim događanjima	3,2	3,5
Planinarenje	2,7	6,0
Avanturistički sportovi	2,5	3,6
Mountain biking	2,5	1,7
Korištenje zdravstvenih usluga	1,8	1,6
Sudjelovanje na radionicama	1,6	0,9
Dvoranski sportovi	1,5	2,6
Lov	1,4	0,3
Jahanje	1,4	0,5
Rafting	1,3	3,6
Posjet božićnim ili adventskim sajmovima	0,9	0,2
Nekom drugom	9,1	5,7
Niti jednom	0,9	1,2

Stupanj zadovoljstva elementima turističke ponude mesta

Element ponude	Prosjeck za strana tržišta	Skandinavija
Ljepota prirode i krajolika	87,7	79,3
Ljepota mjesta	86,3	77,8
Osobna sigurnost	84,3	76,1
Atmosfera, ugodaj	82,7	78,4
Gostoljubivost lokalnog stanovništva	82,3	77,5
Ukupni boravak	80,5	77,6
Uređenost mjesta	78,5	74,8
Čistoća plaže	77,2	77,1
Smještajni objekt	76,8	71,2
Informacije u destinaciji	76,3	71,0
Ekološka očuvanost prostora	76,4	69,8
Mogućnosti kvalitetnog kretanja pješice u destinaciji	76,0	74,9
Prilagodenost destinacije djeci	75,3	66,4
Pješačke staze	75,1	68,4
Prometna dostupnost destinacije	74,1	64,6
Gastronomска ponuda u mjestu	71,7	70,1
Označavanje znamenitosti	71,8	62,3
Kultura i umjetnost	71,4	59,8
Opremljenost, uređenost plaže	70,6	62,7
Besplatni internet u destinaciji	69,5	64,0
Ponuda organiziranih izleta u okolicu	69,5	68,0
Informacije, edukacija u zaštićenim prirodnim područjima	69,1	61,1
Biciklističke rute i staze	67,7	61,1
Lokalni javni prijevoz	63,9	57,3
Sportski sadržaji	63,8	58,7
Događanja i manifestacije	63,4	51,1
Mogućnost za kupnju	62,5	48,2
Prilagodenost destinacije osobama s posebnim potrebama	62,4	53,3
Zabava, noćni život	62,4	55,4
Promet u mjestu	62,3	53,3

Vjerojatnost preporuke mesta prijateljima, rodbini ili kolegama

	Prosjeck za strana tržišta	Skandinavija
Nije vjerojatno da će preporučiti	4,2	3,7
Vjerojatno će preporučiti	26,9	31,8
Jako je vjerojatno da će preporučiti	68,9	64,5
UKUPNO	100,0	100,0

Prosječni dnevni izdaci (u EUR)

Izdatak	Prosjeck za strana tržišta	Skandinavija
Prosječni dnevni izdaci ukupno	99,0	114,91
Smještaj	52,8	57,75
Hrana u restoranima i barovima	17,1	16,87
Usluge trgovine	11,6	16,70
Kultura i zabava	3,3	4,33
Sport i rekreacija	2,8	3,20
Izleti	2,7	4,09
Lokalni prijevoz	7,1	9,57
Ostalo	1,7	2,40

Struktura prosječnih dnevnih izdataka

Izdatak	Prosjeck za strana tržišta	Skandinavija
Prosječni dnevni izdaci ukupno	100,0	100,00
Smještaj	53,3	50,25
Hrana u restoranima i barovima	17,2	14,68
Usluge trgovine	11,7	14,54
Kultura i zabava	3,3	3,77
Sport i rekreacija	2,9	2,78
Izleti	2,8	3,56
Lokalni prijevoz	7,1	8,33
Ostalo	1,7	2,09